



Kasvun ja oppimisen lautakunta

28.01.2026

Kokoustiedot Kasvun ja oppimisen lautakunta

Aika 28.01.2026 klo 17:33 - 21:50

Paikka Kokoushuone Karamzin, Karaportti 1, Espoo

Läsnä	Laiho Mia	puheenjohtaja	
	Peltoniemi Noora	varapuheenjohtaja	
	Kurri Vanessa	jäsen	
	Hietanen-Tanskanen Ira	jäsen	
	Sarasmaa Aleksi	jäsen	
	Paldanius Martti	varajäsen	
	Kantola Anu	jäsen	
	Määttänen Petra	jäsen	
	Dookie Gyan	jäsen	
	Lievonen Mikko	jäsen	
	Hellström Martti	jäsen	
	Kokko Elina	jäsen	
	Taussi Liina	jäsen	
	Walls Mika-Erik	jäsen	Poistui klo 20.14 §:n 9 käsittelyn aikana.
	Pesonen Aili	jäsen	
	Toimi Topias	nuorisovaltuuston edustaja	
	Katainen Mervi	kaupunginhallituksen puheenjohtaja	
	Narvo-Akkola Merja	kasvun ja oppimisen toimialajohtaja	Saapui klo 17.51 ennen §:n 3 käsittelyä.
	Nurmi Juha	perusopetuksen johtaja	
	Lehtonen Ulla	vs. varhaiskasvatuksen johtaja	
	Paavola Jussi	vs. toisen asteen koulutuksen johtaja	Poistui klo 20.15 §:n 9 käsittelyn aikana.
	Söderling Terhi	henkilöstön edustaja	
	Ikäheimonen Taru	hyvinvointipäällikkö	Poistui klo 18.43 §:n 3 käsittelyn jälkeen.
	Nääppä Roosa	johtava erityissuunnittelija	Saapui klo 18.43 §:n 3 käsittelyn jälkeen, poistui klo 19.01 §:n 4 käsittelyn jälkeen.
	Plosila Riina	opetuksen kehittämisen päällikkö	Saapui klo 19.01 §:n 4 käsittelyn jälkeen, poistui klo 19.55 §:n 5 käsittelyn jälkeen.

Kaski Mirjami

pedagoginen asiantuntija

Saapui klo 19.01 §:n 4
käsittelyn jälkeen, poistui
klo 19.55 §:n 5 käsittelyn
jälkeen.

Jokipelto Emil
Yli-Luoma Emmiviestintäasiantuntija
erityissuunnittelija, sihteeri

Poissa

Hokkanen Ari-Pekka
Aaltonen Juri

Allekirjoitukset

Mia Laiho
puheenjohtaja

Emmi Yli-Luoma
sihteeri

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Petra Määttänen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Tämä pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 03.02.2026

Käsitellyt asiat

Pykälä nro	Liite nro	Kokousasian otsikko	Sivu
§ 1		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	5
§ 2		Pöytäkirjan tarkastajan valinta	6
§ 3	1	Espoon hyvinvointisuunnitelma 2026–2029	7
§ 4	2	Kasvun ja oppimisen lautakunnan lausunto Postipuun päiväkodin hankesuunnitelmasta	16
§ 5	3	Espoon kaupungin suomenkielisen perusopetuksen kieliohjelman tarkistaminen (pöydälle 10.12.2025)	20
§ 6	4	Espoon suomenkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelman (LOPS2019) tarkistaminen	45
§ 7	5	Espoon kaupungin englanninkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelman hyväksyminen 1.8.2027 alkaen	50
§ 8	6	Suomenkielisen toisen asteen koulutuksen palvelualueen vuoden 2026 käyttösuunnitelman hyväksyminen	53
§ 9	7	Suomenkielisen perusopetuksen tulosityksikön käyttösuunnitelma 2026 hyväksyminen	55
§ 10	8	Suomenkielisen varhaiskasvatuksen tulosityksikön käyttösuunnitelman 2026 hyväksyminen	57
§ 11		Varhaiskasvatuksen palvelusetelin enimmäisarvo ja kertoimet	59
§ 12	9, 10	Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjan yleisen osan muuttaminen	63
§ 13		Erillispäätös ratkaisuvallan delegoinnista suomenkielisen varhaiskasvatuksen tulosityksikön viranhaltijoille ajalle 1.2.–31.7.2026	69
§ 14		Erillispäätös suomenkielisen perusopetuksen tulosityksikön viranhaltijoiden opetuslainsäädäntöön perustuvan ratkaisuvallan määrittämisestä ajalle 1.2.-31.7.2026	71
§ 15		Suomenkielisen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen viranhaltijoiden sekä peruskoulujen johtokuntien päätökset	74
§ 16		Oikaisuvaatimus virkasuhteen purkamisesta koeaikana	79
§ 17		Oikaisuvaatimus 17.11.2025 määräaikaisen peruskoulun historian ja uskonnon lehtorin valinnasta (ESPOO-03-1561-25)	81
§ 18		Oikaisuvaatimus 8.12.2025 peruskoulun rehtorin virkavalinnasta (ESPOO-03-1587-25)	86
§ 19		Oikaisuvaatimus 12.12.2025 ja 17.12.2025 peruskoulun rehtorin virkavalinnasta (ESPOO-03-1586-25)	91
§ 20		Päätökset ja kirjelmät	97
§ 21		Selostukset ja ilmoitusasiat	99

§ 1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätös

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Selostus

Kasvun ja oppimisen lautakunta oli kutsuttu koolle puheenjohtajan allekirjoittamalla 22.01.2026 päivätyllä jäsenille toimitetulla kokouskutsulla.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

6/105

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 2

28.01.2026

§ 2

Pöytäkirjan tarkastajan valinta

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Petra Määttänen.

Asianumero 4339/00.01.02/2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026 § 3

§ 3

Espoon hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

Valmistelijat / lisätiedot:
Ikäheimonen Taru
Kambouris Veera
Kaarnalehto Annika
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kasvun ja oppimisen lautakunta antaa lausunnon liikunta- ja hyvinvointilautakunnalle liitteen mukaisesta hyvinvointisuunnitelmasta 2026–2029.

Käsittely

Puheenjohtaja Laiho teki Peltoniemen ja Wallsin kannattamana seuraavan lisäysehdotuksen:

”Kasvun ja oppimisen lautakunta toteaa, että lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi on tärkeää kehittää ja tehdä säännöllistä yhteistyötä kunnan, hyvinvointialueen, järjestöjen sekä poliisin kanssa. Lautakunta pitää välttämättömänä, että hyvinvointialueen ja poliisin kanssa sovitaan selkeät yhteistyörakenteet, toimintamallit niin johdon kuin käytännön tasolla toimivan ja säännöllisen yhteistyön varmistamiseksi. Yhteistyön toteutumista ja toimivuutta on tärkeää seurata, arvioida ja kehittää lasten ja nuorten edun turvaamiseksi.”

Kantola teki Wallsin ja Hietanen-Tanskasen kannattamana seuraavan lisäysehdotuksen:

”Kasvun ja oppimisen lautakunta toteaa, jotta Espoo-tarinan mukaisesti monipuolinen osaaminen on mahdollista kaikille taustasta riippumatta ja jokainen lapsi ja nuori kokee kuuluvansa joukkoon sekä tulevansa kohdelluksi arvostavasti, kiinnitetään hyvinvointisuunnitelman toteutuksessa erityistä huomiota kieli- ja kulttuurivähemmistöihin, seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien sekä neuroepätyypillisten ja vammaisten lasten ja nuorten hyvinvointiin, osallisuuteen ja

yhdenvertaisuuteen. Erityisesti useampaan kuin yhteen vähemmistöön kuuluvien lasten ja nuorten sosiaalisiin ja mielenterveydellisiin riskeihin tulee kiinnittää huomiota. Lautakunta pitää tärkeänä, että lasten ja nuorten moninaisuus tunnistetaan varhaiskasvatuksessa, peruskoulussa, toisen asteen koulutuksessa, harrastus- ja liikuntapalveluissa ja kaikkialla, missä lapsia ja nuoria kohdataan. Moninaisuus on tärkeää huomioida myös yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa, jotta lasten ja nuorten yhdenvertaisuus toteutuu myös sosiaali- ja terveystaloudissa.

Lievonen teki Määttäsen ja Wallsin kannattamana seuraavan lisäysehdotuksen:

"Lautakunta toteaa, että hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutuminen lasten ja nuorten kohdalla edellyttää toimivia opiskelu- ja palveluita. On tärkeää turvata lasten hyvinvointi koko oppivelvollisuuden ajan, sillä ilman hyvinvointia ei synny oppimista. Hyvinvointialueen kanssa tehtävässä yhteistyössä tulee kiinnittää erityistä huomiota kuraattori-, psykologi- ja terveydenhoitajapalveluiden saatavuuteen espoolaisissa oppilaitoksissa. Lisäksi lautakunta toivoo, että yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa vahvistetaan niin, että tulevaisuudessa jokaisella espoolaisella oppivelvollisuutta suorittavalla lapsella olisi halutessaan mahdollisuus koulupäivänsä aikana päästä kouluterveydenhoitajan vastaanotolle."

Dookien teki puheenjohtaja Laihon kannattamana seuraavan lisäysehdotuksen:

"Lautakunta pitää tärkeänä, että kouluissa hyväksyttävä yhteisöohjaajamallia tuetaan jatkossakin osana hyvinvoinnin, osallisuuden ja turvallisen kouluyhteisön edistämistä."

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja Laiho tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan tekemä lisäysehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kantolan tekemä lisäysehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Lievosen tekemä lisäysehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Dookien tekemä lisäysehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta antoi lausunnon liikunta- ja hyvinvointilautakunnalle liitteen mukaisesta hyvinvointisuunnitelmasta 2026–2029.

Lisäksi lautakunta totesi seuraavaa:

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi on tärkeää kehittää ja tehdä säännöllistä yhteistyötä kunnan, hyvinvointialueen, järjestöjen sekä poliisin kanssa. Lautakunta pitää välttämättömänä, että hyvinvointialueen ja poliisin kanssa sovitaan selkeät yhteistyörakenteet, toimintamallit niin johdon kuin käytännön tasolla toimivan ja säännöllisen yhteistyön varmistamiseksi. Yhteistyön toteutumista ja toimivuutta on tärkeää seurata, arvioida ja kehittää lasten ja nuorten edun turvaamiseksi.

Espoo-tarinan mukaisesti monipuolinen osaaminen on mahdollista kaikille taustasta riippumatta ja jokainen lapsi ja nuori kokee kuuluvansa joukkoon sekä tulevansa kohdelluksi arvostavasti, kiinnitetään hyvinvointisuunnitelman toteutuksessa erityistä huomiota kieli- ja kulttuurivähemmistöihin, seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien sekä neuroepätyypillisten ja vammaisten lasten ja nuorten hyvinvointiin, osallisuuteen ja yhdenvertaisuuteen. Erityisesti useampaan kuin yhteen vähemmistöön kuuluvien lasten ja nuorten sosiaalsiin ja mielenterveydellisiin riskeihin tulee kiinnittää huomiota. Lautakunta pitää tärkeänä, että lasten ja nuorten moninaisuus tunnustetaan varhaiskasvatuksessa, peruskoulussa, toisen asteen koulutuksessa, harrastus- ja liikuntapalveluissa ja kaikkialla, missä lapsia ja nuoria kohdataan. Moninaisuus on tärkeää huomioida myös yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa, jotta lasten ja nuorten yhdenvertaisuus toteutuu myös sosiaali- ja terveystalvissa.

Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutuminen lasten ja nuorten kohdalla edellyttää toimivia opiskeluhuollon palveluita. On tärkeää turvata lasten hyvinvointi koko oppivelvollisuuden ajan, sillä ilman hyvinvointia ei synny oppimista. Hyvinvointialueen kanssa tehtävässä yhteistyössä tulee kiinnittää erityistä huomiota kuraattori-, psykologi- ja terveydenhoitajapalveluiden saatavuuteen espoolaisissa oppilaitoksissa. Lisäksi lautakunta toivoo, että yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa vahvistetaan niin, että tulevaisuudessa jokaisella espoolaisella oppivelvollisuutta suorittavalla lapsella olisi halutessaan mahdollisuus koulupäivänsä aikana päästä kouluterveydenhoitajan vastaanotolle.

Lautakunta pitää tärkeänä, että kouluissa hyväksi todettua yhteisöohjaajamallia tuetaan jatkossakin osana hyvinvoinnin, osallisuuden ja turvallisen kouluyhteisön edistämistä.

Selostus**Tiivistelmä:**

- Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen on kunnan ydintehtävä ja osa lakisääteisiä velvoitteita.
- Hyvinvointisuunnitelma ohjaa tavoitteita ja toimenpiteitä valtuustokausittain, ja sen toteutumista seurataan ja arvioidaan säännöllisesti.
- Painopisteet: yhteisöllisyyden lisääminen, turvallisuuden edistäminen ja mielen hyvinvoinnin vahvistaminen.
- Tavoitteet ja mittarit on määritelty eri ikäryhmille sekä koko väestölle.
- Suunnitelma perustuu lakiin, Espoo-tarinaa, aiempiin hyvinvointikertomuksiin ja yhteistyöhön eri toimijoiden kanssa.

Hyvinvoivat kaupunkilaiset ovat niin elinvoimaisen kunnan kuin hyvinvointialueen edellytys. Asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen on yksi kaupungin tärkeimmistä tehtävistä sisältyen kaikkiin kaupungin lakisääteisiin tehtäviin. Kaupungin tavoitteena on tarjota mahdollisuudet ja puitteet aktiiviseen ja hyvinvoivaan elämään sekä turvalliseen ja viihtyisään toimintaympäristöön kaiken ikäisille ja toimintakykyisille kaupunkilaisille. Kaupungissa edellytyksiä hyvinvoinnille ja terveydelle luovat niin koulutus-, liikunta-, ruoka- ja kulttuuripalvelut, kaavoitus, liikennejärjestelyt, kotouttamisen ja työllisyyden tukeminen sekä monet muut kunnan tehtävät.

Kuntalain (410/2015) mukaan kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä huolehtiminen on kunnan perustehtävä. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) velvoittaa kuntia edistämään asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Terveystieteiden laissa (1326/2010) määritellään laajasti kunnan tehtäviä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Hyvinvointisuunnitelma on kuntastrategian osa, joka kuvaa valtuustokausittaisia tavoitteita ja toimenpiteitä. Hyvinvointisuunnitelma voi sisältää myös muita vapaaehtoisia tai lakisääteisiä hyvinvointia tukevia suunnitelmia.

Kunta on vastuussa laajan hyvinvointikertomuksen tekemisestä kerran valtuustokaudessa. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma ovat osa kunnan strategista johtamista. Ne ovat työvälineitä, joilla suunnitellaan, seurataan, arvioidaan ja raportoidaan kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä vahvassa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Espoon kaupungin hyvinvointisuunnitelma on valmisteltu viimeksi edellisellä valtuustokaudella vuosille 2022–2025. Tälle valtuustokaudelle tehtävän

hyvinvointisuunnitelman valmistelu on ollut käynnissä, ja hyvinvointisuunnitelman laatimisen prosessi käsiteltiin kaupungin johtoryhmässä 13.5.2025.

Espoon kaupungin hyvinvointisuunnitelma 2026–2029

Hyvinvointisuunnitelma 2026–2029 -julkaisu on lain edellyttämä laaja hyvinvointisuunnitelma. Espoon kaupungin hyvinvointisuunnitelman painopisteet pohjautuvat laajassa hyvinvointikertomuksessa 2022–2025 nousseisiin huoliin (yksinäisyys, turvattomuus ja mielen hyvinvoinnin haasteet). Huolta aiheuttavat ilmiöt on käännetty hyvinvointisuunnitelmassa tavoitteiksi: yksinäisyyden vähentämisen sijasta tavoittelemme yhteisöllisyyttä, turvattomuuden vähentämiseksi turvallisuuden edistämistä ja mielen hyvinvoinnin haasteiden vähentämisen sijasta tavoittelemme mielen hyvinvoinnin vahvistamista. Espoon kaupungin hyvinvointisuunnitelman painopisteiksi on valittu kolme painopistettä; 1. Yhteisöllisyyden lisääminen, 2. Turvallisuuden edistäminen ja 3. Mielen hyvinvoinnin vahvistaminen. Jokaiselle hyvinvointisuunnitelman painopisteelle on määritely tavoitteet sekä mittarit vuosittaiseen seurantaan ja pidemmän aikavälin seurantaan.

Julkaisun alussa kuvataan hyvinvointisuunnitelman kytköstä Espoo-tarinaan, taustaa ja valmistelua. Tämän jälkeen kuvataan ilmiöitä, jotka nousivat hyvinvointikertomuksesta hyvinvointisuunnitelman painopisteiksi. Hyvinvointisuunnitelman lopussa on koottuna tavoitteet ja mittarit ikäkausiryhmittäin, HYTE-kerroin sekä yhteistyö hyvinvointialueen kanssa.

Valtuustokaudelle on valmisteltu ikäryhmittäiset hyvinvointisuunnitelmat, joihin on kirjattu tavoitteet ja mittarit. Hyvinvointisuunnitelma noudattaa Espoo-tarinan linjaa tavoitteiden, toimenpiteiden ja mittareiden osalta. Erillisiä toimenpiteitä ei ole kuvattu, sillä tulosityksiköt kuvaavat oman toimintansa käyttösuunnitelmissa, jotka tähtäävät valtuustokausittaisten tavoitteiden ja sitä kautta myös hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumiseen.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma vastaa lastensuojelulain (417/2007) 12 § edellyttämää lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi laadittavaa suunnitelmaa. Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma on samalla vanhuspalvelulain 5§ edellyttämä suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi. Espoossa halutaan lisäksi tehdä vapaaehtoinen aikuisväestön hyvinvointisuunnitelma.

Länsi-Uudenmaan alueellista hyvinvointisuunnitelmaa on hyödynnetty Espoon hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden määrittelyssä. Tämä on ollut tärkeää niin yhteistyön vahvistamisen kannalta kuin myös suunnitelmien linkittymisen tasolla.

Osaksi laajaa hyvinvointisuunnitelmaa on kytketty myös muita hyvinvoinnin edistämisen kaupunkitasoisia, alueellisia ja kansallisia hyvinvointisuunnitelmaa ohjaavia suunnitelmia ja ohjelmia. Näitä ovat mm. turvallisuusohjelma, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, valmisteilla oleva kotoutumisohjelma sekä ehkäisevän päihdetyön suunnitelma, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2023–2025 ja Kansallinen Terveystieteiden ohjelma 2030.

Tavoitteena on ollut rakentaa Espoo-tarinaa tukeva ja näkyväksi tekevä koko kaupungin hyvinvointisuunnitelma. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet on kohdennettu erikseen lapsille ja nuorille, aikuisväestölle sekä ikääntyneille. Lisäksi on kaikkia ikäryhmiä koskevia tavoitteita. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet saavutetaan arjessa tehtävällä työllä, jonka toimeenpanosta eri tulosyksiköt ja yhteistyökumppanit vastaavat. Vuosittaiset mittarit kertovat, liikutaanko toimenpiteiden osalta oikeaan suuntaan.

Vuoden 2023 alusta on otettu käyttöön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli hyte-kerroin. Hyte-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa sitä, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi kuntien tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan.

Suunnitelmat ovat keskeinen väline, joilla johdetaan ja kehitetään eri ikäryhmiä koskevaa hyvinvointityötä Espoossa ja tällä valtuustokaudella on kiinnitetty erityistä huomiota siihen, että hyvinvointisuunnitelma on tiiviimpi osa Espoon strategiaa ja tulosyksiköiden tavoitteen asetantaa.

Hyvinvointisuunnitelma hyväksytään valtuustossa. Laaditun hyvinvointisuunnitelman toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain ja raportoidaan valtuustolle. Hyvinvointisuunnitelman raportointi tehdään osana tilinpäätöstä. Valtuustokauden lopussa laaditaan laaja hyvinvointikertomus koko valtuustokauden ajalta.

Lasten ja nuorten hyvinvointityön tavoitteet

Lisäämme yhteisöllisyyttä

1. Jokainen lapsi ja nuori kokee kuuluvansa joukkoon.
2. Jokainen lapsi ja nuori kokee tulevansa kohdelluksi arvostavasti.

Vahvistamme turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta

3. Nuorten turvallisuuden tunne ja turvallisuus vahvistuvat
4. Aikuisten valmiudet kohdata arvostavasti lapsia ja nuoria vahvistuvat

Vahvistamme mielen hyvinvointia

- 5. Lasten ja nuorten riippuvuudet vähenevät.
- 6. Lasten ja nuorten kokemus omasta hyvinvoinnistaan vahvistuu.
- 7. Nuorten usko omiin tulevaisuuden mahdollisuuksiin on vahvistunut

Aikuisväestön hyvinvointityön tavoitteet

Lisäämme yhteisöllisyyttä

- 8. Jokainen aikuinen kokee kuuluvansa joukkoon ja tulevansa kohdelluksi arvostavasti.

Vahvistamme turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta

- 9. Asuinympäristöt ovat viihtyisiä ja siistejä.
- 10. Aikuiset kokevat päivittäisen elämänsä turvalliseksi

Vahvistamme mielen hyvinvointia

- 11. Aikuisväestö saa tietoa päihteiden riskikäytöstä ja niiden vaikutuksista hyvinvointiin.
- 12. Elämänlaatunsa hyväksi kokeneiden aikuisten määrä kasvaa.
- 13. Elintapaohjaukseen tulleiden asiakkaiden määrä kasvaa.

Ikääntyneiden hyvinvointityön tavoitteet

Lisäämme yhteisöllisyyttä

- 14. Jokainen ikääntynyt kokee kuuluvansa joukkoon ja tulevansa kohdelluksi arvostavasti.

Vahvistamme turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta

- 15. Ikääntyneiden kaatumistapaturmat vähenevät.
- 16. Ikääntyneet kokevat päivittäisen elämänsä turvalliseksi.

Vahvistamme mielen hyvinvointia

- 17. Ikääntyneiden toimintakyky säilyy tai paranee.
- 18. Ikääntyneet kokevat elämänlaatunsa hyväksi.
- 19. Alkoholia liikaa käyttävien ikääntyneiden osuus vähenee.

Kaikkia ikäryhmiä koskevat tavoitteet

- 20. Espoon kaupungin uudet rakennukset ovat esteettömiä.
- 21. Kuntalaiskäytössä olevien tilojen määrä kasvaa
- 22. Espoolaiset kokevat elinympäristönsä turvallisemmaksi ja esteettömäksi.
- 23. Kaikilla espoolaisilla on mahdollisuus kulttuuri- ja liikuntapalveluiden käyttämiseen omalla asuinalueellaan

Hyvinvointisuunnitelman kokoaminen

Hyvinvointikertomuksen -ja suunnitelman kokoamisesta vastaa toimialojen asiantuntijoista koostuva hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijaryhmä. Ikäryhmittäisten hyvinvointisuunnitelmien kokoamisesta vastaavat kolme poikkihallinnollista ikäryhmittäistä hyvinvointityön ohjausryhmää: lasten ja nuorten, työikäisten sekä ikääntyneiden hyvinvointityön ohjausryhmä. Hyvinvointityön kokonaisuuden johtamisesta vastaavat kaupungin johtoryhmä sekä kaupunkitasoinen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ohjausryhmä.

Asukkaiden näkemyksiä on koottu syksyn 2025 aikana järjestetyissä työpajoissa. Työssä on huomioitu myös Mun Espoo kartalla -kyselyn tuloksia syksyiltä 2024. Työpajoja järjestettiin eri ikäisille kuntalaisille, järjestöille, vanhus- ja vammaisneuvostolle, nuorisovaltuustolle sekä kaupungin asiantuntijoille. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman työstäminen on tehty laajassa yhteistyössä lasten ja nuorten hyvinvointityön eri toimijoiden kanssa. Mukana on ollut sivistystoimen toimialoilta asiantuntijoita ja johtoa. Kokonaisuutta on ollut valmistelemassa kaikkien toimialojen ja tulosalueiden johtajat ja johtoryhmät. Strategia- ja kehysjohtajan kanssa on tarkasteltu hyvinvointisuunnitelman linjaa Espoo-tarinan kanssa.

Hyvinvointisuunnitelma tullaan kääntämään ruotsin kielelle kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen.

Liikunta- ja hyvinvointilautakunta on käsitellyt Espoon kaupungin hyvinvointisuunnitelman 2026–2029 luonnosta kokouksessaan 27.11.2025 §23. Suunnitelmaa tullaan käsittelemään ympäristö- ja rakennuslautakunnassa, kaupunkisuunnittelulautakunnassa, kasvun ja oppimisen lautakunnassa, svenska rum -lautakunnassa, kulttuuri- ja nuorisolautakunnassa sekä vanhus- ja vammaisneuvostoissa, nuorisovaltuustossa sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnassa.

Lautakunnan lausunto

Espoon kaupungin hyvinvointisuunnitelma on valmisteltu poikkihallinnollisesti toimialojen, Elinvoiman tulosalueen, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen edustajien sekä järjestöedustajien kesken. Hyvinvointisuunnitelman valmistelutyöhön ovat osallistuneet laajasti eri toimialojen asiantuntijat. Kasvun ja oppimisen toimialalta hyvinvointisuunnitelman laatimistyössä on ollut mukana kaikkien tulosityksiköiden asiantuntijoita sekä johtajia.

Kasvun ja oppimisen toimialalla työtä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi tehdään toimialan yksiköissä jatkuvasti, ja hyvinvointityö sisältyy varhaiskasvatus- ja opetussuunnitelmiin.

Toimialan näkökulmasta asetetut tavoitteet lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ovat keskeisiä. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteita edistetään kasvun ja oppimisen toimialan tulosityksiköissä. Tavoitteet huomioidaan tulosityksiköiden toimintasuunnitelmien laatimisessa ja toimenpiteiden suunnittelussa.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumista ohjataan ja seurataan lasten ja nuorten hyvinvoinnin ohjausryhmän toimesta.

Kasvun ja oppimisen lautakunta toteaa, että Espoon kaupungin hyvinvointisuunnitelma sekä sen tavoitteet ovat Espoo-tarinan mukaisia. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumiseksi toimenpiteitä toteutetaan lasten ja nuorten osalta kasvun ja oppimisen toimialan tulosityksiköissä osana tulosityksiköiden toimintaa, huomioiden ne toimintasuunnitelmissa sekä talouden käyttösuunnitelmissa.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Hyvinvointisuunnitelma 2026-2029 1.12.2025

Oheismateriaali

Tiedoksi

Asianumero 4753/10.03.02/2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026 § 4

§ 4

Kasvun ja oppimisen lautakunnan lausunto Postipuun päiväkodin hankesuunnitelmasta

Valmistelijat / lisätiedot:
Nääppä Roosa

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
vs. Varhaiskasvatuksen johtaja Lehtonen Ulla

Kasvun ja oppimisen lautakunta

1
toteaa lausuntonaan hankesuunnitelmasta, että hankesuunnitelmassa otetaan huomioon näkemys hyvästä varhaiskasvatusympäristöstä.

2
painottaa hankkeen kiireellisyyttä varhaiskasvatuksen palveluverkon näkökulmasta ja pyytää varmistamaan hankkeen toteutumisen viimeistään esitetyssä aikataulussa.

Käsittely

Puheenjohtaja Laiho teki Peltoniemen ja Wallsin kannattamana seuraavan lisäysehdotuksen:

"Lautakunta pitää tärkeänä, että turvallisesta saattoliikenteestä ja riittävästä pysäköintipaikoista huolehditaan."

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja Laiho tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan tekemä lisäysehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta

1

totesi lausuntonaan hankesuunnitelmasta, että hankesuunnitelmassa otetaan huomioon näkemys hyvästä varhaiskasvatusympäristöstä.

2

painotti hankkeen kiireellisyyttä varhaiskasvatuksen palveluverkon näkökulmasta ja pyysi varmistamaan hankkeen toteutumisen viimeistään esitetyssä aikataulussa.

3

pitää tärkeänä, että turvallisesta saattoliikenteestä ja riittävästä pysäköintipaikoista huolehditaan.

Selostus

Kasvun ja oppimisen lautakunta antaa lausunnon Postipuun päiväkodin 15.12.2025 päivätystä hankesuunnitelmasta.

Kasvun ja oppimisen lautakunta on hyväksynyt Postipuun koulun ja päiväkodin tarveselvityksen 29.3.2023. Tarveselvityksessä hanke on esitetty toteutettavan yhteishankkeena, mutta hankkeen edetessä koulu ja päiväkotitoimi on päädytty toteuttamaan erillisinä rakennuksina nykytilanteen kaltaisesti.

Postipuun korvaava päiväkotitoimi toteutetaan nykyisen Postipuun päiväkodin paikalle Leppävaaran palvelualueelle, kortteli 51089, YL-tontti (Postipuuntie 7).

Vuoden 2026 talousarvion investointiohjelmassa vuosille 2026–2035 Postipuun koululle ja päiväkodille on varattu yhteensä 32 M€ vuosille 2026–2029. Tilapalvelut-liikelaitos on kuitenkin päättänyt eriyttämään koulun ja päiväkodin hankkeet, mikä tullaan huomioimaan seuraavan talousarvion valmistelussa.

Hankkeen kuvaus ja kommentit jatkosuunnitteluun

Postipuun korvaava päiväkotitoimi toteutetaan 8-ryhmäisenä ja sen rakenteellinen varhaiskasvatuspaikkojen määrä on 168. Päiväkotitoimi korvaa samalla tontilla sijaitsevan nykyisen Postipuun vuonna 1986 valmistuneen päiväkodin, joka on 5-ryhmäinen. Hankkeen varhaiskasvatuspaikoista korvaavia on noin 105 ja uusia 63.

Parhaillaan on vireillä asemakaavan muutos, joka mahdollistaa Postipuun koulun ja päiväkodin laajennuksen. Osana kaavan valmistelua on laadittu viitesuunnitelmia koulun ja päiväkodin toteuttamisvaihtoehdoista. Viitesuunnittelulla on varmistettu, että tontti mahdollistaa Espoon

kaupungin päiväkotien suunnitteluperiaatteiden mukaisen 8-ryhmäisen uudispäiväkodin toteuttamisen. Kaava on tavoitteena hyväksyä keväällä 2026.

Kasvun ja oppimisen toimialan palveluverkkoa kehitettäessä pyritään yhteishankkeiden toteuttamiseen. Kaavamuutoksen valmistelussa tutkittiin aluksi ensisijaisesti vaihtoehtoa, jossa koulu- ja päiväkotirakennus yhdistyisivät yhdeksi rakennukseksi. Rakennusten välistä kulkevan Postipuunpolun siirtäminen osoittautui kuitenkin haastavaksi esimerkiksi sen alla sijaitsevan yleisen vesijohdon sekä jätevesi- ja hulevesiviemärin takia. Kaavan valmistelun edetessä päädyttiinkin ratkaisuun, jossa koulu ja päiväkotitoimitus toteutetaan erillisinä rakennuksina omilla tonteillaan.

Nykyinen päiväkotirakennus puretaan ja korvataan hieman erimuotoisella ja kerroksen korkeammalla rakennuksella suunnilleen samalle kohdalle kuin nykyinen päiväkotirakennus. Päiväkodin piha- ja pysäköintialueet säilyvät myös entisillä sijainneillaan. Saattoliikenteen turvallisuuteen tulee erityisesti kiinnittää huomiota jatkosuunnittelussa. Osa henkilökunnan paikoista toteutetaan läheiselle kouluhankkeen yhteydessä rakennettavalle LPA-alueelle.

Hankkeessa noudatetaan Tilapalvelut-liikelaitoksen ja Kasvun ja oppimisen toimialan yhteistyössä laatimia Espoon kaupungin päiväkotien suunnitteluohjeita ja kahdeksanryhmäisen päiväkodin mallitilaohjelmaa. Lausuttavana oleva hankesuunnitelma sisältää suunnitteluohjeiden sekä päiväkotien pihasuunnitteluohjeen keskeisimmät toiminnalliset tavoitteet.

Hankkeen aikataulu, laajuus- ja kustannustiedot

Postipuun päiväkodin alustavat laajuustiedot ovat 1430 hym² ja 2031 brm². Toteutuneilla keskihinnoin laskettu päiväkodin tavoitehinta on 8,21 M€, 5 740 € / hym², 4 040 € / brm², 48 840 euroa / varhaiskasvatuspaikka.

Alustava vuokra on 0,746 M €/v.

Hankesuunnitelman aikataulun mukaan nykyisen päiväkodin purkaminen ja korvaavan päiväkodin rakentaminen alkaa 5/2028. Postipuun päiväkodin toiminnan on tarkoitus siirtyä väistöön Veräjätien päiväkotiin rakentamisen ajaksi. Uusi päiväkotirakennus otetaan hankesuunnitelman mukaan käyttöön 8/2030. Varhaiskasvatuksen palveluverkon näkökulmasta hankkeen aikataulu on kriittinen ja hankkeen tulisi valmistua viimeistään hankesuunnitelmassa esitetystä aikataulusta.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

19/105

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 4

28.01.2026

Päätöshistoria

Liitteet

2 Hankesuunnitelma Postipuun päiväkoti

Oheismateriaali

Tiedoksi

Hakkarainen Marko
Martinsen Kimmo
Lehtinen Maija
Yrjölä Reijo

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

20/105

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 280

12.11.2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 308

10.12.2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 5

28.01.2026

Asianumero 3621/12.01.00/2023

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026 § 5

§ 5

Espoon kaupungin suomenkielisen perusopetuksen kieliohjelman tarkistaminen (pöydälle 10.12.2025)

Valmistelijat / lisätiedot:

Kaski Mirjami

Plosila Riina

Parviainen Ilona

etunimi.sukunimi@espoo.fi

Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä

Perusopetuksen johtaja Nurmi Juha

Kasvun ja oppimisen lautakunta

1

hyväksyy suomenkielisen perusopetuksen kieliohjelman liitteen mukaisesti,

2

oikeuttaa suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikön tekemään vähäisiä, teknisluontoisia muutoksia Espoon suomenkielisen perusopetuksen kieliohjelmiaan.

Kieliohjelman muutokset otetaan käyttöön ensimmäisen luokan oppilailla 1.8.2026 alkaen. Poikkeuksena aikataulussa on uuden Keran koulun kieliohjelma, joka tulee voimaan kaikilla luokka-asteilla 1.8.2026 alkaen.

Käsittely

Kurri teki Kokon, Lievosen, Hietanen-Tanskasen, Peltoniemen ja Wallsin kannattamana seuraavan palautusehdotuksen:

"Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää Keran koulun kieliohjelmasta esityksen mukaan ja palauttaa muilta osin kieliohjelman uudelleenvalmisteluun, huomioiden siinä seuraavat asiat: 1) Aloitetaan valmistelu kieliohjelman ja A1-kielitarjonnan laajentamiseksi sekä eheidän vieraiden kielten oppimispolkujen kehittämiseksi. Muiden suurten kaupunkien, kuten Tampereen ja Oulun käytänteet sekä alueellinen yhdenvertaisuus on selvitettävä perusteellisesti. 2) Kieliohjelman

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 280	12.11.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 308	10.12.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 5	28.01.2026

valmistelussa tulee kuulla lapsia, huoltajia ja koulujen johtokuntia. 3) Lautakunta edellyttää, että valmistelussa tulee huomioida lasten yhdenvertaiset mahdollisuudet kielten opiskeluun kaikilla suuralueilla ja varmistaa koulujen tosiasialliset mahdollisuudet toteuttaa kieliohjelmaa. 4) Kieliohjelmaa uudistettaessa tulee suunnitella, miten perheitä ohjeistetaan ja tuetaan kielivalinnoissa siten, että yhä useampi valitsisi vieraita kieliä ja keskeytykset vähenisivät. Esitys uudesta kieliohjelmasta tuodaan hyvissä ajoin lautakunnalle ennen kuin lukuvuoden 2027–2028 kielitarjonnasta kouluissa päätetään.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja Laiho tiedusteli, voidaanko Kurrin tekemä palautusehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta päätti Keran koulun kieliohjelmasta esittelijän päätösehdotuksen mukaisesti. Lautakunta päätti palauttaa muilta osin kieliohjelman uudelleen valmisteluun.

Selostus

Espoossa kielten opiskelussa on kaikkiaan hyvä tilanne verrattuna moniin kuntiin. Kaikissa kouluissa tarjotaan pakollisen A1-kielen lisäksi A2-kieliä. Vain osalla oppilaista puuttuu mahdollisuus valita A2-kieli ja tämä johtuu siitä, että koulussa tarjottava A2-kieli on jo oppilaan valitsema A1-kieli. Kehittämisen myötä haluttiin tarjota kaikille oppilaille mahdollisuus valita A2-kieli jokaisessa koulussa. Tavoitteena kieliohjelman kokonaisvaltaiselle tarkastelulle oli kielten opiskelun lisääminen ja opiskeluun sitoutumisen vahvistaminen. Espoossa oli kiinnitetty huomiota A2-kielten ryhmien toteutumatta jäämiseen ja siihen, että A2-kielivalinta joissain tapauksissa poissulkee tai määrittelee lähiyläkoulun. Oli havaittu, että A-kielten oppimäärien vaihtoja ja A2-kielten opiskelun keskeyttämisistä tapahtui, vaikka Espoossa oli laadittu kasvun ja oppimisen lautakunnan hyväksymät painavaa syytä edellyttävät periaatteet kielten vaihtamiselle ja keskeyttämiselle. Kieliohjelman uudistuksen tueksi haluttiin selvittää tulevien koululaisten ja huoltajien näkemyksiä kiinnostavista opiskeltavista kielistä ja kielen opiskeluun sitoutumista vahvistavista tekijöistä ja kielivalintoihin vaikuttavista syistä. Kieliohjelmaan esitetään muutoksia, jotka on valmisteltu saatujen palautteiden pohjalta.

Taustatietoa

Opetussuunnitelman perusteissa on linjattu, että opetuksen järjestäjän tulee laatia kieliohjelma. Espoon kaupungin suomenkielisen perusopetuksen voimassa oleva kieliohjelma on hyväksytty kasvun ja oppimisen lautakunnassa 30.10.2024 (§ 191).

Kasvun ja oppimisen lautakunta
Kasvun ja oppimisen lautakunta
Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 280
§ 308
§ 5

12.11.2025
10.12.2025
28.01.2026

Oppilaan opinto-ohjelmaan kuuluu perusopetuksessa vähintään yksi pitkä A-kielen oppimäärä ja yksi keskipitkä B1-kielen oppimäärä. Näistä toinen on toinen kotimainen kieli ja toinen jokin vieras kieli tai saamen kieli. Lisäksi oppilas voi opiskella valinnaisina kielinä alakoulussa alkavaa pitkää A2-kieltä ja yläkoulussa alkavaa lyhyttä B2-kieltä.

Espoon suomenkielisen perusopetuksen kieliohjelmassa määritellään kouluissa tarjottavat pitkät A-kielet. Toisen kotimaisen kielen eli ruotsin opiskelu aloitetaan viimeistään B1-kielenä kuudennella luokalla. Espoon kouluissa tarjotaan myös laajasti kahdeksannella luokalla alkavia valinnaisia B2-oppimäärän mukaisia kieliä sekä lyhyempiä valinnaiskieliä ja jonkin verran kielikerhoja. Lisäksi maahanmuuttotilanteissa oppilailla on mahdollisuus osallistua oman äidinkielen opetukseen.

Kieliohjelman kokonaisvaltaisen kehittämisen tarpeet, tavoitteet ja yhteiskehittäminen

Kieliohjelman kokonaisvaltaiselle tarkastelulle koettiin tarvetta kouluilta, huoltajilta ja oppilailta saatujen palautteiden vuoksi. Espoossa halutaan kehittää palveluita asiakaslähtöisesti. Opiskeltavien kielten määrää halutaan laajentaa niin, että kaikilla Espoon suomenkielisen perusopetuksen oppilaille on mahdollisuus koulusta riippumatta opiskella ruotsin ja englannin kielen lisäksi myös muita vieraita kieliä.

Espoon suomenkielisen perusopetuksen koulujen kielitarjontaa on tarkasteltu kokonaisuutena hallinnon ja rehtoreiden yhteistyönä ja koulujen johtokuntia kuullen. Lisäksi on huomioitu Espoon nuorisovaltuuston näkemys kieliohjelmasta. Kielten opiskelun tavoitteista on keskusteltu myös kielten kehittäjäopettajien ja perusopetuksen, lukion sekä ruotsinkielisen opetuksen asiantuntijoiden kanssa.

Ei ole tarkoituksenmukaista, että oppilaiden A-kielten valinnat ohjaavat saman alakoulun oppilaita eri yläkouluihin. Ei ole myöskään tarkoituksenmukaista, että oppilaat kokevat alakoulussa valitun kielen heikentävän mahdollisuuksia toisen asteen opiskelupaikan saamiseen, mikä on aiheuttanut lisäpainetta opintoihin tai halua vaihtaa A1-kieli toiseen kieleen. Havaittiin myös epäkohtana, että kaikilla oppilailla ei tällä hetkellä ole mahdollisuutta valita A2-kieltä. Lisäksi on tunnistettu, että Espoossa A2-kielivalintoja on käytetty kouluvalinnan välineenä ja tähän haluttiin puuttua. On myös havaittu riski, että A2-englannin opetus ei pienen ryhmäkoon takia toteudu tilanteessa, jossa A1-kielenä muuta kuin englantia opiskelevien määrä on pieni.

Kieliohjelman kehittämisen päätavoitteena on lisätä oppilaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia kielivalinnoissa ja selkeyttää oppilaiden koulupolkua siten, että A2-kielen valinta ei määritä tai poissulje mitään

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 280	12.11.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 308	10.12.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 5	28.01.2026

lähikoulua. Kielitarjontaa sekä rikastetaan että optimoidaan siten, että saadaan kielipolut jatkumaan alakouluista lähiyläkouluihin tarkoituksenmukaisesti oppilaiden etu huomioon. Haluttiin myös lisätä kaikkiin kouluihin jokaiselle oppilaalle mahdollisuus valita A2-kieli. Tarkoitus on madaltaa kynnystä valita useita opiskeltavia kieliä ja varmistaa entistä paremmin A2-kielten ryhmien toteutuminen. Tavoitteena on myös edistää sitoutumista kielivalintoihin ja vähentää kielten opiskelun keskeytyksiä ja vaihtoja. Kehittämistoimilla edistetään välillisesti myös A-kielten ryhmien toteutumista tulevaisuudessa Espoon kaupungin lukiokoulutuksessa.

Kieliohjelman muutos on suunniteltu tulevan voimaan 1.8.2026 aloittavista 1. luokkalaisista. Kieliohjelman kokonaisvaltaisen tarkastelun ja kehittämisen pohjaksi haluttiin osallistaa tulevien koululaisten perheet, joita kieliohjelma tulee koskemaan. Kieliohjelman muutokset eivät tule koskemaan tällä hetkellä koulussa olevia oppilaita ja siksi heiltä ei ole kysytty näkemyksiä. Espoolaisten tulevien koululaisten huoltajille teetettiin kysely yhteistyössä Tamora Oy:n kanssa keväällä 2024 ja selvitettiin tulevien koululaisten ja heidän huoltajiensa näkemyksiä suosituimmista A-kielistä ja kielivalintoihin vaikuttavista tekijöistä. Kyselyyn vastaajia oli kaikkiaan 2385. Suosituin A1-kieli oli selkeästi englanti ja toisena ruotsi, ja suosituimmat A2-kielet olivat toivejärjestyksessä ruotsi, espanja ja saksa. Oheismateriaalina on huoltajakyselyn A1- ja A2 kielten toiveet. Kyselyn vastauksissa oli perusteltu kielten valintoja.

Vastaajat korostivat englannin kielen merkitystä globaalina kommunikaatiokielenä, jota tarvitaan työelämässä, opinnoissa ja matkustamisessa. Englannin kielen nähtiin olevan lähes välttämätön taito, jonka oppiminen varhaisessa vaiheessa auttaa lapsen tulevaisuutta monin tavoin. Ruotsin kieltä kannattavissa avovastauksissa nostettiin esiin muun muassa Suomen kaksikielisyys, Pohjoismaat tärkeimpänä kansainvälisenä viiteryhmänä, ruotsinkieliset sukulaiset ja jatko-opiskelumahdollisuudet ruotsin kielellä sekä positiiviset näkemykset kielikylpyopetuksesta. Espanjaa arvostettiin vastauksissa sen maailmanlaajuisen laajan käytön vuoksi. Kyselyn vastausten perusteella perheiden kielivalintoihin vaikuttavat myös esimerkiksi se, onko kielivalinnalla vaikutusta koulupaikkaan ja koulumatkan pituuteen. Perheet eivät halua, että kielivalinta määrittelee tulevan yläkoulun. Huoltajien vastauksissa haluttiin tuoda esiin kieliohjelman kehittämiseen liittyen myös suomen kielen oppimisen tärkeys. Korostettiin, että jokaisella lapsella tulisi olla mahdollisuus oppia suomea riippumatta taustasta tai kielitaidosta ensimmäiselle luokalle tullessaan. Hyvä suomen kielen opetus on tärkeämpää kuin laaja kielivalikoima, erityisesti maahanmuuttotäustaisille lapsille. Myös perheiden kotikielten opiskelu ja kielen säilyttäminen sekä lasten toiveet nähtiin merkityksellisinä valintaan vaikuttavina tekijöinä.

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 280	12.11.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 308	10.12.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 5	28.01.2026

Kaikille rehtoreille teetettiin kysely kieliohjelmasta elokuussa 2024. Syyskuussa 2024 huoltajakyselyn ja rehtorikyselyn tuloksia ja kieliohjelman kehittämistä käsiteltiin työryhmässä, jossa oli hallinnon edustajia opetuksen kehittämisen palvelualueelta ja hallintopalvelujen palvelualueelta, rehtoreita ja aluepäälliköitä sekä suomenkielisen perusopetuksen johtaja. Kyselyjen tuloksia käsiteltiin myös kaikkien rehtoreiden kanssa kasvun ja oppimisen toimialan aloitusseminaarissa 16.8.2024 sekä esiteltiin kasvun ja oppimisen toimialan johtoryhmälle 24.9.2024 ja kasvun ja oppimisen lautakunnalle 30.10.2024. Opetuksen kehittämisen palvelualueen ja hallintopalvelujen asiantuntijat ja päälliköt, aluepäälliköt sekä suomenkielisen perusopetuksen johtaja selvittivät parhaita mahdollisia keinoja kehittää kieliohjelmaa siten, että se palvelee oppilaiden tarpeita ja kielitarjonta on mahdollisimman tarkoituksenmukainen ja yhdenvertainen. Kehittämistyössä tehtiin myös vertailua muiden kuntien kielitarjontaan ja kielten opetuksen linjauksiin. Maaliskuussa 2025 järjestettiin rehtoreille alueelliset työpajat, joissa tarkasteltiin toteutuneita kielivalintoja ja kieliohjelmaa alueittain ja työstettiin muutosehdotuksia kielitarjontaan yhteisten suuntaviivojen mukaisesti. Yhteisen tapaamisen jälkeen kouluissa käytiin keskusteluja ja täydennettiin muutosehdotuksia.

Koulukohtaisista kieliohjelman muutosehdotuksista pyydettiin lausunnot niiden koulujen johtokunnilta, joiden kieliohjelmiaan esitettiin muutos. Johtokunnille lähetettiin materiaalikokonaisuus kieliohjelman kokonaisvaltaisesta kehittämisestä ja huoltajakyselyn tulokset. Johtokuntien lausunnot ovat oheismateriaalina. Läntisen Leppävaaran alueella Karakallion ja Rastaalan koulujen johtokuntien lausunnoissa huomioitiin tulevien koululaisten huoltajille teetetyn kyselyn tulokset, joiden mukaan espanja oli suositumpi A2-kieli kuin ranska. Näiden kahden johtokunnan lausunnon johdosta alueen kieliohjelmaa tarkasteltiin uudestaan ja pyydettiin lausunnot myös Jupperin ja Viherlaakson koulujen johtokunnilta. Jupperin koulun oppilailla vuonna 2020 teetetyn kyselyn perusteella mieluisimmat kielivaihtoehdot olivat espanja 47,6 %, saksa 31,5 % ja ranska 18,2 %.

Nuorisovaltuuston edustajan kanssa käytiin keväällä 2024 keskustelua kieliohjelman kehittämistyöstä ja pyydettiin edustajaa mukaan suunnitteluun. Espoon nuorisovaltuusto jätti suomenkieliseen perusopetukseen 20.8.2024 oman aloitteensa peruskoulun kieliohjelman muutostoiveista. Aloitteessa todetaan, että 2010-luvulla harvinaisten pitkien kielten opiskelua ei pidetä arvossa ja A-saksan ja A-ranskan opiskelu on vähentynyt 20 %:sta 6 %:iin. Englannin opiskelu on saavuttanut merkittävän aseman vieraiden kielten opiskelussa ja todettiin että se on tärkein oppia, mutta muitakin A-kieliä olisi tärkeää tulevaisuudessa opiskella. Nuorisovaltuusto esittää, että kaikissa Espoon kouluissa alkaisi pakollisena A1-kielenä englanti ja myöhemmin

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 280	12.11.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 308	10.12.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 5	28.01.2026

esimerkiksi kolmannella luokalla alkaisi yhden vuosikurssin verran pakollinen ja siitä eteenpäin valinnainen kieli. Englannin opiskelemista pidettiin tärkeimpänä, mutta todettiin että olisi hyvä, jos mahdollisimman moni opiskelisi omasta tahdostaan myös jotain toista vierasta kieltä, jotta perusopetuksen päättyessä mahdollisimman moni oppilas osaisi englannin ja ruotsin lisäksi myös jonkin muun vieraan kielen. Aloitteessa on esitetty huoli siitä, että A2-kielten ryhmiä ei muodostu ryhmäkokovaatimuksen vuoksi ja siitä, että oppilaat joutuvat menemään kielten opiskelua varten toiseen kouluun. Aloite on oheismateriaalina.

A-kielten opetus ja arviointi

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa A1- ja A2-kielissä on samat opetuksen ja oppimiset tavoitteet ja päättöarvioinnin kriteerit. A1-kielestä annetaan aina numeroarvosana peruskoulun päättöarvioinnissa ja se vaikuttaa toiselle asteelle hakeutumisessa. A2-kielestä saa numeroarvosanan, joka vaikuttaa keskiarvoon toiselle asteelle haettaessa tai huoltaja voi pyytää päättöarviointiin numeroarvioinnin sijaan hyväksytymerkinnän, jolloin arviointi ei vaikuta toiselle asteelle hakeutumisessa. Poikkeuksena tästä on toinen kotimainen kieli eli ruotsi, josta annetaan aina numeroarvosana. A1-kielten kohdalla perheille on tullut ikävänä yllätyksenä kielen opiskelun vaikutus päättöarvioinnissa erityisesti ranskan ja saksan opiskelun osalta eli pääosin muiden A1-kielten kuin englannin osalta ja tästä johtuen on myös haluttu vaihtaa A1-kielten oppimäärää A2-oppimäärään.

Toisen asteen opinnoissa oppilaan on mahdollista jatkaa pitkänä kielenä opiskelemaansa A-kieltä siitä riippumatta, onko kyseessä ollut A1- vai A2-kieli. Lukiossa ei erotella A-kielen oppimääriä, vaan siellä on vain yksi A-oppimäärä. Espoon suomenkielisessä lukiokoulutuksessa ei ole käytännön tasolla huomattu erityistä eroa A-kielten opiskelijoissa sen perusteella, onko opiskelijalla taustalla peruskoulussa opiskeltu A1- tai A2-kieli.

Espoon suomenkielisessä perusopetuksessa ensimmäisellä luokalla alkavaksi kaikille yhteiseksi A1-kieleksi tarjotaan nykyisen kieliohjelman mukaan kaikissa kouluissa englannin kieltä. Lisäksi ruotsin kieltä tarjotaan A1-kielenä kolmessa kielikylpykoulussa, joita ovat Päivänkehrän, Soukan ja Westendipuiston koulu sekä ranskan kieltä Tapiolan alueella Aarnivalkean ja Jousenkaaren koulussa ja saksan kieltä Mankkaanpuron koulussa. Suomenkielisen perusopetuksen kieliohjelmassa A1-kielten tarjonnassa on alueellista eroavaisuutta. Kieliohjelma eroaa myös ruotsinkielisen perusopetuksen kieliohjelmasta, jossa kaikille yhteinen A1-kieli on jokaisessa koulussa toinen kotimainen kieli eli suomi.

Espoon suomenkielisessä perusopetuksessa valinnaisina A2-kielinä tarjotaan englanti, espanja, kiina, ranska, ruotsi, saksa ja venäjä. Kielten

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 280	12.11.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 308	10.12.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 5	28.01.2026

tarjonta vaihtelee kouluittain. A2-kielenä saksaa on tarjolla 40 alakoulussa, ranskaa 19 alakoulussa, ruotsia 18 alakoulussa, espanjaa 8 alakoulussa, englantia 6 alakoulussa, kiinaa 2 alakoulussa ja venäjää 1 alakoulussa.

A2-kielen opiskelu alkaa kielikylpyopetusta lukuun ottamatta neljännellä luokalla. Lukuvuonna 2023–2024 A2-kieltä opiskeli 49 % vuosiluokkien 4–6 oppilaista ja 29 % vuosiluokkien 7–9 oppilaista.

Espoon suomenkielisissä lukioissa opetettavat A-kielet ovat englanti, saksa, ranska, ruotsi, espanja ja venäjä. Nämä ovat myös kielet, joissa ylioppilastutkinnossa järjestetään pitkän oppimäärän kielikokeet. Ammatillisessa koulutuksessa kaikille yhteisiin aineisiin kuuluu pakollisena vieraana kielenä vain englanti sekä toinen kotimainen kieli ja muita kieliä on mahdollista opiskella valinnaisina kielinä. Perusasteen opinnoissa on tärkeää saada valmiudet toisen asteen opintoihin.

Nuorten Akatemia toteutti valtakunnallisen lasten ja nuorten kuulemisen kieltenopetuksesta opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiantona syksyllä 2024 (<https://nuortenakatemia.fi/lasten-ja-nuorten-kieltenopetuksen-kuuleminen-2024/>). Kuulemisen perusteella A1-kielen valintaan vaikuttivat eniten huoltaja ja opettaja, ja A2-kielen valintaan vaikutti useimmin oppilas itse. Kieltenopettajat ovat havainneet, että oppilaan motivaatio kielen opiskeluun on suurempi silloin, kun oppilas on itse tehnyt valinnan kielen opiskelusta eikä huoltaja. Nuorten akatemian kuulemisen perusteella kielten opiskelua jarruttaa vuosiluokkien 3–6 oppilailla kiinnostuksen puute ja kielten opiskelun kuormittavuus, vuosiluokilla 7–9 jaksamisen haasteet, kielten opiskelun kuormittavuus ja ajan puute. Kuormittavaksi koettiin kielten opiskeluun liittyvä työmäärä, opiskeluun kuluva aika sekä valinnaisten kielten oppituntien ajankohta. Pakollisia kieliä lapset ja nuoret eivät lisäisi, sillä sen pelättiin vaikuttavan kielteisesti työrauhaan oppitunneilla.

Vaikka englanti on läsnä lasten ja nuorten arjessa esimerkiksi sosiaalisen median kautta ja monet kokevat englannin helpoksi kieleksi, kaikki eivät kuitenkaan opi sitä riittävän hyvin. Opettajat ovat huolissaan englannin osaamisen tason eriytymisestä ja siitä, että osa oppilaista jää taidoissaan somesta tuttujen hokemien tasolle ([HS 1.12.2025](#)). Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) arvioi 9.-luokkalaisten englannin kielen osaamista vuonna 2021. [Tutkimuksen](#) mukaan 29 prosentilla oppilaista osaamistaso oli tyydyttävä tai sitä huonompi. He jäivät alle kouluarvosanan kahdeksan kaikissa osaamisalueissa eli luetun ymmärtämisessä, kirjoittamisessa, puhumisessa ja kuullun ymmärtämisessä. Espoossa jokaisen on mahdollista aloittaa englannin opiskelu A1-kielenä ensimmäisellä luokalla.

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 280	12.11.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 308	10.12.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 5	28.01.2026

Kielten opiskelun keskeytykset ja oppimäärien vaihdot

Lähtökohtana on, että kielivalinnat ovat pysyviä, eikä niitä jälkikäteen voida huoltajan hakemuksesta muuttaa muutoin kuin painavista syistä. Oppilaiden oikeusturvan ja yhdenvertaisen kohtelun toteutumiseksi paikalliseen opetussuunnitelmaan on kirjattu kasvun ja oppimisen lautakunnan 15.6.2022 (§104) päättämät yhteiset perusteet A1/A2-oppimäärän vaihtamiselle tai keskeyttämiselle ja menettelytavat muutoksia haettaessa. Hakemukseen kirjataan perustellut syyt, joiden pohjalta rehtori tekee päätöksen oppiaineen vaihtamisesta/keskeyttämisestä.

Espoon suomenkielisessä perusopetuksessa A2-kielen lopettamispäätöksiä tehtiin lukuvuonna 2023–2024 yhteensä 487:

- 268 kuudesluokkalaisille
- 41 alakoululaisille (muille kuin kuudesluokkalaisille)
- 178 yläkoululaisille

A2-kielen opinnot lopettaneiden kielivalinnat:

- 196 saksa (40,2 % päätöksistä)
- 150 ranska (30,8 % päätöksistä)
- 67 espanja (13,8 % päätöksistä)
- 61 ruotsi (12,5 % päätöksistä)
- Loppuissa tapauksista kieli oli kiina tai englanti (2,7 %)

Kielteisiä lopettamispäätöksiä tehtiin 16, joista 13 tehtiin kuudesluokkalaisille.

Lukuvuosina 2021–2025 tehtiin A1-kielen oppimäärän vaihtopäätöksiä A1-ranskasta ja A1-saksasta A1-englantiin yhteensä 142 kappaletta. Yhtään vaihtoa ei tehty A1-englannista toiseen A1-kieleen. Englannin opiskelu koetaan tyypillisesti helpommaksi ja tarpeellisemmaksi kuin muiden kielten, sillä se on läsnä myös arjessa monella tapaa ja on ollut halukkuutta vaihtaa se A1-kieleksi kesken opintojen.

A1-kielen vaihtopäätöksiä tehtiin eri vuosiluokkien oppilaille:

- 9.-luokkalaiselle 68 kpl (47,9 % päätöksistä)
- 7.-luokkalaiselle 49 kpl (34,5 % päätöksistä)
- muiden luokka-asteiden oppilaille 25 kpl (17,6 % päätöksistä)

Kielten kehittäjäopettajia on kuultu A1-/A2-kielten oppimäärän vaihtamisen ja keskeyttämisen periaatteista. He katsovat, että linjauksia on tärkeää noudattaa yhdenmukaisesti koko Espoossa. Heidän mielestään oppimisen ja motivaation kannalta on parempi, mitä myöhemmin vaihto tapahtuisi,

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 280	12.11.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 308	10.12.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 5	28.01.2026

jottei oppilas luovuta ja lopeta yrittämistä. Heidän näkemyksensä on, että vaihtoa ei tulisi sallia ennen yhdeksännen luokan kevättä ja silloinkin perustellusti huoltajan pyynnöstä. Opetushallituksen ohje puolestaan on, että kielenvaihtoon tulisi suhtautua erityisen pidättyvästi perusopetuksen loppuvaiheessa ([Kielten arviointi perusopetuksessa | Opetushallitus](#)).

Kielten kehittäjäopettajat edistävät yhteistyössä muiden kielten opettajien kanssa valinnaisten kielten markkinointia, jotta oppilaat valitsisivat mahdollisimman paljon kieliä ja sitoutuisivat niiden opiskeluun. Kielivalintoja tehtäessä perheitä tiedotetaan kielivalinnan tekemisen merkityksestä ja seurauksista.

On hyvä myös todeta, että osa erityisesti A2-kielen keskeyttämisistä ja A1-kielen vaihtamisista voi johtua oppilaan hakeutumisesta painotusopetukseen, jossa ei ole tarjolla samoja kieliä kuin lähikoulussa.

Oman äidinkielen opetus ja kaksikielinen opetus

Espoo on kielirikkaampi kunta kuin koskaan aiemmin ja kotikielten määrä on kasvanut jatkuvasti. Vuonna 2015 monikielisiä oppilaita Espoon peruskouluissa oli 4117 ja vuonna 2025 lukumäärä on 11475. Vuonna 2025 muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvia on 30 % Espoon perusopetusikäisistä, ja osuuden arvioidaan olevan 36 % vuonna 2030. Espoon peruskouluissa puhutaan äidinkielenä jopa 100 eri kieltä. Suurimpia kieliryhmiä ovat venäjä, arabia, somali, englanti ja kiina.

Oman äidinkielen opetus on perusopetusta täydentävää opetusta ja se on tarkoitettu Espoossa asuville maahanmuuttotautaisille oppilaille. Opetukseen voi hakea koko Espoon alueelta. Espoossa panostetaan oman äidinkielen opetukseen. Oman äidinkielen opiskelu vahvistaa oppimisen edellytyksiä ja edistää suomen ja muiden kielten oppimista. Espoossa oman äidinkielen opetukseen osallistui 4675 oppilasta lukuvuonna 2024–2025. Opetusta järjestetään kaksi tuntia viikossa. Opetusta annetaan seuraavilla äidinkielillä: albania, amhara, arabia, bengali, bosnia/serbia/kroatia, bulgaria, englanti, espanja, farsi/dari, filipino, gujarati, hindi, hollanti, igbo, indonesia, italia, japani, joruba, kannada, korea, kreikka, kurdi, latvia, liettua, malajalam, mandariinikiina, nepali, paštu, portugali, puola, ranska, romanian, saksa, somali, swahili, tamili, telugu, thai, tigrinja, tšekki, turkki, ukraina, unkari, urdu, venäjä, vietnam ja viro.

Espoon kasvun ja oppimisen lautakunta on 23.11.2022 (§182) päättänyt oman äidinkielen opetuksen ottamisperusteista. Oman äidinkielen opetukseen ottamisen edellytyksenä on, että

- 1) oppilaan ja/tai hänen huoltajansa äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi; ja

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 280	12.11.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 308	10.12.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 5	28.01.2026

- 2) oppilaalla ja/tai oppilaan huoltajalla on kieleen ja kulttuuriin liittyvä maahanmuuttotausta (ulkomailla muuttanut oppilas, toisen tai kolmannen sukupolven maahanmuuttotaustainen oppilas).

Oman äidinkielen opetukseen ei voida ottaa oppilasta, jos opetettava kieli on:

- opittu varhaiskasvatuksen opetuksen kautta
- opittu ulkomailla asuessaan
- opittu koulussa ulkomailla
- aiemman kotimaan toinen virallinen kieli
- kotona puhuttu vieras kieli
- oppilaan koulun tai opetusryhmän opetuskieli (esim. englanninkielinen opetus tai kaksikielinen suomi-englanti opetus).

Espooseen lukuvuoden aikana muuttavat vuosiluokkien 1–9 oppilaat voivat hakea oman äidinkielen opetukseen, kun muutto Espooseen on tapahtunut ja oppilaalle on osoitettu lähikoulu tai oppilas on valittu muuhun kuin lähikouluun. Jos toisessa kunnassa asuva oppilas on kuitenkin aikeissa muuttaa Espooseen ennen seuraavan lukuvuoden koulutyön alkua, voidaan oppilas ottaa huomioon kuten Espoossa asuva.

Opetusryhmän perustamisen edellytyksenä on, että hakijoita on vähintään 12. Opetuspaikka määräytyy kaupunkitasoisesti muodostettavasta ryhmästä, huomioiden oppilaan ikä ja asuinpaikka. Ryhmien keskimääräinen koko tänä syksynä on 16. Huoltaja vastaa oppilaan matkoista ja mahdollisista matkakustannuksista, jotka aiheutuvat osallistumisesta oman äidinkielen opetukseen.

Opetushallituksella on vuosittain haettavissa rahoitusta oman äidinkielen opetuksen kustannuksiin. Valtionavustusta voidaan myöntää valtion talousarviossa olevan määrärahan mukaan enintään 86 prosenttia hyväksyttävistä laskennallisista kustannuksista. Opetustunnin laskennallinen kustannus on 25 euroa. Valtionavustusta myönnetään kevätlukukaudella 20 viikon ja syyslukukaudella 18 viikon osalta.

Espoossa kaksikielistä opetusta tarjotaan viidessä ruotsin kielikylpyopetusta järjestävässä koulussa ja kahdeksassa koulussa, jossa kaksikielisen opetuksen kohdekieli on englanti. Esimerkkitapauksessa, jossa oppilaan äidinkieli on englanti, on oppilaalla mahdollisuus hakeutua oman äidinkielen opetukseen englannin kielessä tai kaksikieliseen opetukseen. Oppilas hyötyy myös tavallisesta A1-englannin opetuksesta, jossa kehitetään monipuolisesti erilaisia taitoja ja ylöspäin eriyttäminen ja sisältöjen syventäminen on mahdollista kaikissa kouluissa.

Kasvun ja oppimisen lautakunta
Kasvun ja oppimisen lautakunta
Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 280
§ 308
§ 5

12.11.2025
10.12.2025
28.01.2026

Tietoa kieliohjelmaan tehdyistä muutoksista Espoossa ja valtakunnallisesti

Valtioneuvosto päätti 20.9.2018 muuttaa perusopetus- ja tuntijakoasetuksia siten, että vuosiluokkien 1 ja 2 tuntimäärää lisättiin yhteensä kahdella vuosiviikkotunnilla. Tunnit kohdennettiin A1-kielen opetukseen siten, että A1-kielen opetus varhentui alkamaan kolmannen luokan sijaan viimeistään ensimmäisen luokan kevätlukukaudella vuodesta 2020 alkaen. Espoossa oli jo ennen valtakunnallista uudistusta opetettu usean vuoden ajan kaksikielisessä opetuksessa, kielikylyopetuksessa ja muissakin kouluissa A1-kieltä ensimmäiseltä luokalta alkaen. Kielen opiskelu siirrettiin alkamaan ensimmäiseltä luokalta muun muassa siksi, että tutkimusten mukaan lapsen aivojen äännekartan lukkiutuminen alkaa 8–10 vuoden iässä. Sen jälkeen vieraan kielen aidon kaltaisen aksentin tuottaminen on vaikeampaa. Lisäksi pienempien oppilaiden kanssa voidaan luonnollisesti keskittyä suullisen kielitaidon vahvistamiseen, kun oppimiskeinoina käytetään leikkejä, lauluja ja toiminnallisia puhetehtäviä. Valtakunnallisella päätöksellä haluttiin turvata jokaisen oppilaan mahdollisuus aloittaa kielen opiskelu ensimmäiseltä luokalta riippumatta asuinkunnasta tai koulusta.

Suomen kieltenopettajien liitto on tuonut esiin, että valinnaisena järjestettävien A2-kielten opetustarjonta on vähentynyt viime vuosina merkittävästi. Valtakunnallisessa tarkastelussa arviolta vain puolet kouluista järjestää A2-kielen opetusta ja suuntauksena on tarjonnan vähentäminen edelleen. Espoon suomenkielisen perusopetuksen kaikissa kouluissa tarjotaan pakollisen A1-kielen lisäksi A2-kieliä. Espoon suomenkielisen perusopetuksen kieliohjelman uudistuksen tavoitteena on nimenomaan mahdollistaa Espoossa jatkossa kaikille oppilaille A2-kielen valintamahdollisuus riippumatta A1-kielivalinnasta. Kehittämisen tavoitteena on, että Espoon laaja valikoima A-kielissä säilyy ja tarjonnan jatkumo alakoulusta yläkouluun vahvistuu nykyisestä. Muutokset vähentävät alueiden ja koulujen eriytymiskehitystä. Lisäksi muutoksilla edistetään sitoutumista kielivalintoihin ja vähennetään kielen opiskelun keskeytyksiä ja vaihtoja sekä madalletaan kielen opiskelun aloittamisen kynnystä. Oppilaan etuna on, että hän voi valita A1-kielen lisäksi toisen pitkän kielen eli valinnaisen A2-kielen, jolloin oppilaan kielivaranto kasvaa. Oppilaan opiskelemien kielen määrää ei lisää se, että hän voi valita kahdesta A1-kielestä toisen, mutta hänellä ei ole mahdollisuutta valita A2-kieltä. Espoossa tavoitteena on lisätä opiskeltavien kielen mahdollisuutta jokaiselle oppilaalle, jolloin kaikilla oppilailla olisi jo ensimmäisellä luokalla alkava pakollinen kieli ja sen lisäksi valinnainen A2-kieli ja lisäksi mahdollisesti vielä kuudennelta luokalta alkava B1-kieli ja kahdeksannelta alkava B2-kieli.

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 280	12.11.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 308	10.12.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 5	28.01.2026

Espoossa oli jo ennen valtakunnallista kielen opetuksen varhennusta mahdollisuus tarjota Espoo-tunneilla opiskeltavista kielen varhennettua opetusta tai tutustuttaa lapsia koulussa tarjolla oleviin A2-kieliin kielikarusellimallilla, jossa kaikki oppilaat opiskelevat koulussa tarjottavia A2-kieliä ennen varsinaisen kielen valintaa. Espoo-tunteja eli Espoossa tarjottava lisätunteja on tällä hetkellä kaikkiaan kolme, joista yksi on kohdennettu yläkoulun B1-kielen lisätunniksi ja kaksi on alakoulussa käytettävissä koulun päättämällä tavalla keskeisten oppiaineiden opetukseen. Toisella ja kolmannella luokalla olevia lisätunteja on pääosin käytetty äidinkielen ja matematiikan opetukseen, mutta on myös mahdollista käyttää kolmannella luokalla olevaa tuntia osittain kielen opiskeluun niin, että oppilaat pääsisivät tutustumaan koulussa tarjottaviin valinnaisiin kieliin. Kielen tutustuttaminen voidaan toteuttaa koulussa myös kerhotunneilla, joita koulu voi tarjota oppilaille opetushallituksen kerhotoiminnan rahoituksella.

Tällä hetkellä Espoon tuntijaon mukaan valinnaisen A2-kielen opiskelu alkaa neljännellä luokalla kahdella vuosiviikkotunnilla. Lautakunta pyysi selvitystä mahdollisuudesta aloittaa A2-kielen opetus jo kolmannella luokalla. Tuntijakoon on mahdollista valmistella muutos, jossa A2-kielen opiskeltaisiin yksi vuosiviikkotunti kolmannella ja yksi vuosiviikkotunti neljännellä luokalla. Yhden vuosiviikkotunnin lisäys on kustannuksiltaan noin 700 000 € eikä vuoden 2026 talousarviossa ole määrärahaa tuntimäärän lisäykseen varattu. Mikäli tuntijakomuutosta halutaan edistää, on sen toimivuudesta hyvä kuulla kouluja, kielten opettajia ja asiantuntijoita, jotta saadaan tietoa siitä, onko muutos hyödyllinen ja kannatettava vai ovatko muut jo nykyisin käytössä olevat varhentamisen keinot mielekkäämpiä.

Espoon kieliohjelmaan on tehty vuosien kuluessa yksittäisiä muutoksia johtokuntien ja koulujen toiveesta ja tarpeesta koulujen yhdistyessä sekä mikäli oppilaat eivät ole valinneet tarjottuja kieliä. Lautakunta on määritellyt kielen opetuksen ryhmäkoot kieliohjelman yhteydessä. Yläkoulun ennakoivien oppilasvalintojen yhteydessä on myös vuosittain päätetty yläkouluissa toteutuvat A-kielet oppilaiden kielivalintojen perusteella. Kieliohjelmassa määritellyt kielet eivät välttämättä toteudu kouluissa vuosittain, jos ryhmäkoko jää alhaiseksi.

Espoon kasvun ja oppimisen lautakunta on linjannut, että A-kielissä alkavien ryhmien minimioppilasmäärä on yksisarjaisissa tai pienemmissä kouluissa sekä Ruusutorpan koulun venäjän ryhmässä 10 oppilasta. Muissa kouluissa ryhmän saa perustaa 12 oppilaalla. Ryhmä pitää perustaa 14 oppilaalla.

Kasvun ja oppimisen lautakunta päätti 15.6.2022 vaihtaa Niipperin koulun A2-kielen ruotsista ranskaan sekä lisätä A2-saksan Kivimiehen kouluun

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 280	12.11.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 308	10.12.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 5	28.01.2026

näiden koulujen johtokuntien esitysten pohjalta. Vähäisten toteutuneiden valintojen ja muiden poistoa puoltavien seikkojen takia Espoon suomenkielisen perusopetuksen kieliohjelman muutoksina kasvun ja oppimisen lautakunnan päätöksillä on poistettu 15.6.2022 A1-kiina Auroran koulusta sekä 30.10.2024 A1-ranska ja A1-saksa Kantokasken koulusta. Kantokasken koulun henkilökunnan A1-ranskan ja A1-saksan poistoa puoltavassa lausunnossa huomioitiin resurssien kohdentaminen opetussuunnitelman keskeisten tavoitteiden mukaisten tietojen ja taitojen omaksumiseen ja oppimisen tukeen sekä mahdollinen oppilasmäärän väheneminen sekä Espoonlahden alueen oppilaiden tasapuolinen kohtelu. Kasvun ja oppimisen lautakunta päätti 8.3.2023 lisätä A2-saksan Pohjois-Tapiolan koulun kieliohjelmiaan, sillä Tapiolan koulun johtokunta, osa huoltajista ja henkilökunnasta oli esittänyt, että koulun kieliohjelmia voitaisiin laajentaa niin, että valinnaisena A-kielenä olisi valittavissa ruotsi tai saksa. Perusteena oli, että tällä muutoksella lisättäisiin oppilaiden mahdollisuuksia vieraiden kielten opiskeluun koulussaan ja varmistettaisiin, että 7. luokalta alkaen A-saksan opetusryhmien koko säilyy riittävän suurena. Kivimiehen koulun englanninkieliseen opetukseen A2-kieliksi päätettiin espanja ja ranska 29.11.2023. Päivänkehrän koulun Komeetan toimipisteen toiminnan päättymisen myötä Kuitinmäen koulun kieliohjelmiaan lisättiin A2-kielivaihtoehtoksi ranska, jolloin A2-kielivaihtoehtoksi kouluun tulivat saksa ja ranska. Päivänkehrän koulun kieliohjelmiaan lisättiin A2-kielivaihtoehtoksi saksa, jolloin A2-kielivaihtoehtoksi tulivat saksa ja ranska lukuun ottamatta kielikylpyopetusta, jossa A2-kielinä säilyivät saksa ja englanti. Lautakunta päätti 30.10.2024 poistaa Kalajärven koulun kielivalikoimasta A2-saksan vähäisen oppilasmäärän vuoksi koulun sekä koulun johtokunnan esityksen pohjalta ja jäljelle jäi A2-ruotsi. Lisäksi lisättiin A2-espanja Kaitaan kouluun alakoulussa aloitetun espanjan kielen opiskelun mahdollistamiseksi yläkoulussa Espoonlahden alueella.

Elokuusta 2016 alkaen valtakunnallista tuntijakoa muutettiin siten, että yksi A1-kielen tunti siirrettiin yläkoulusta alakouluun ja keskipitkän B1-kielen (ruotsi) opetuksen aloitus varhennettiin 6. luokalle ja kaksi tuntia siirrettiin yläkoulusta kuudennelle luokalle. Elokuusta 2024 alkaen B1-kieleen lisättiin yksi vuosiviikkotunti 7. luokalle. Espoossa oli jo ollut käytössä kaksi lisätuntia B1-kielessä ennen valtakunnallista muutosta, ja muutoksen jälkeen B1-kielessä opetusta tarjotaan yksi tunti enemmän kuin on valtakunnallinen minimi.

Muutoksia kieliohjelmiin on koulujen toimesta esitetty, jos jokin kieli ei ole ollut vetovoimainen ja ryhmiä ei ole useaan vuoteen syntynyt. Osa kieliohjelmassa olevista kielistä on edelleen sellaisia, joihin ei ole muodostunut ryhmiä. Esimerkiksi Ruusutorpan koulun venäjän ryhmän madalletusta kokovaatimuksesta huolimatta ei ryhmä ole toteutunut viimeisen seitsemän vuoden aikana kertaakaan.

Kasvun ja oppimisen lautakunta
 Kasvun ja oppimisen lautakunta
 Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 280
 § 308
 § 5

12.11.2025
 10.12.2025
 28.01.2026

Toteutuneita kielivalintoja Espoon suomenkielisessä perusopetuksessa

Oheisissa taulukoissa esitellään kielivalintatilastoja.

A-kieli	2015– 2016	2016– 2017	2017– 2018	2018– 2019	2019– 2020	2021– 2022	2022– 2023	2023– 2024	2024– 2025
A1 englanti	11264	11599	12015	12387	13243	18547	18676	18669	18813
A1 ranska	420	406	407	385	390	464	479	480	456
A1 ruotsi	359	355	366	363	374	389	375	387	386
A1 saksa	258	250	289	312	295	347	318	277	223
A1 kiina	0	0	26	37	51	91	68	54	26
A2 englanti	610	603	659	670	673	759	710	725	668
A2 espanja	78	215	363	483	535	535	482	494	535
A2 kiina	0	22	48	57	42	17	27	17	16
A2 ranska	638	593	595	551	597	752	886	924	819
A2 ruotsi	1556	1419	1215	1133	1116	987	1042	981	954
A2 saksa	1295	1450	1664	1833	1799	1767	1869	1879	1798
A2 venäjä	19	9	0	0	0	0	0	0	0
A2- kielivalintojen prosenttiosuu s 4.–6.lk oppilaista	49	49	49	49	49	47	48	49	46

Taulukko 1. A-kielten valintoja Espoon suomenkielisen perusopetuksen alakouluissa lukuvuosina 2015–2025, pois lukien lukuvuosi 2020–2021, jolta tilastotietoja ei ole saatavilla.

Vajaa puolet 4.–6. luokkien oppilaista opiskelee A2-kieltä.

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 280

12.11.2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 308

10.12.2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 5

28.01.2026

A-kieli	2015– 2016	2016– 2017	2017– 2018	2018– 2019	2019– 2020	2021– 2022	2022– 2023	2023– 2024	2024– 2025
A1 englanti	7207	7558	7767	8138	8574	9161	8963	9440	9743
A1 ranska	181	187	181	174	140	149	127	162	182
A1 ruotsi	145	151	152	142	128	112	107	101	105
A1 saksa	139	139	116	108	86	95	111	107	119
A1 kiina	0	0	0	0	0	0	9	10	21
A2 englanti	465	477	449	423	354	379	359	380	427
A2 espanja	0	0	16	52	128	264	247	235	245
A2 kiina	0	0	0	0	15	11	12	10	5
A2 ranska	427	421	378	335	290	315	354	312	359
A2 ruotsi	1041	1054	1176	1229	1171	863	759	805	821
A2 saksa	769	821	831	883	964	1103	1046	1120	1199
A2 venäjä	0	0	15	15	6	0	0	0	0
A2- kielivalintojen prosenttiosuus kaikista oppilaista	35	35	35	34	33	31	30	29	30

Taulukko 2. A-kielten valintoja Espoon suomenkielisen perusopetuksen yläkouluissa lukuvuosina 2015–2025, pois lukien lukuvuosi 2020–2021, jolta tilastotietoja ei ole saatavilla sekä A2-kielivalintojen osuudet kaikista oppilaista.

Yläkoulun A2-kielivalintojen osuudessa kaikista oppilaista voidaan havaita vuosien aikana pudotusta: vuosien 2015–2018 aikana osuus oli 35 prosenttia, kun vuosina 2022–2025 osuus oli enää 29–30 prosenttia.

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 280

12.11.2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 308

10.12.2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 5

28.01.2026

Lukuvuoden 2024–2025 A-kielten opiskelu

A-kielet	A-kielten opiskelu yhteensä alakoulu	A-kielten opiskelu yhteensä yläkoulu	yhteensä	Prosenttia, oppilasmäärästä 30367
A1 englanti	18813	9743	28556	94,0 %
A1 kiina	26	21	47	0,2 %
A1 ranska	456	182	638	2,1 %
A1 ruotsi	386	105	491	1,6 %
A1 saksa	223	119	342	1,1 %
A2 englanti	668	427	1095	3,6 %
A2 espanja	535	245	780	2,6 %
A2 kiina	16	5	21	0,1 %
A2 ranska	819	359	1178	3,9 %
A2 ruotsi	954	821	1775	5,8 %
A2 saksa	1798	1199	2997	9,9 %

Taulukko 3. A-kielten valinnat lukuvuonna 2024–2025 ja kielten osuudet oppilasmäärästä.

Lukuvuoden 2014–2015 A-kielten opiskelu

A-kielet	A-kielten opiskelu yhteensä alakoulu	A-kielten opiskelu yhteensä yläkoulu	yhteensä	Prosenttia, oppilasmäärästä 25708
A1 englanti	10736	7086	17822	69,3 %
A1 ranska	412	175	587	2,3 %
A1 ruotsi	373	128	501	1,9 %
A1 saksa	262	147	409	1,6 %
A2 englanti	637	451	1088	4,2 %
A2 espanja	42	0	42	0,2 %
A2 ranska	679	411	1090	4,2 %
A2 ruotsi	1486	1028	2514	9,8 %
A2 saksa	1224	724	1948	7,5 %
A2 venäjä	22	2	24	0,1 %

Taulukko 4. A-kielten valinnat lukuvuonna 2014–2015 ja kielten osuudet oppilasmäärästä.

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 280

12.11.2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 308

10.12.2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 5

28.01.2026

Kymmenen vuoden tarkastelussa voi havaita, että englannin valintaosuuksien A1-kielenä on kasvanut. Se ei ole vaikuttanut A2-kielten valintamääriin, muuten kuin että A2-englannin osuus on pienentynyt ja muiden A2-kielten osuus on kasvanut. A2-kielten valinnoissa on tapahtunut muutosta niin, että saksan ja espanjan osuus ovat kasvaneet. Alakoulussa opiskelun aloittaa suurempi osuus ja eri syiden vuoksi opiskelu osalla päättyy ennen perusopetuksen päättymistä.

A1-Kieli	Yläkoulu	2022–2023			2023–2024			2024–2025		
		7.lk	8.lk	9.lk	7.lk	8.lk	9.lk	7.lk	8.lk	9.lk
A1 saksa	Mankkaan koulu	31	35	14	26	30	17	29	25	12
	Nöykkiön koulu	14	14	2	16	12	6	30	16	7
A1 ranska	Tapiolan koulu	39	39	15	58	38	37	47	58	37
	Nöykkiön koulu	15	9	5	5	13	3	12	4	8
	Haukilahden koulu	5	0	0	3	5	0	7	4	5
A1-ruotsi	Espoonlahden koulu	18	14	16	15	18	14	12	14	18
	Haukilahden koulu	14	15	23	18	14	16	24	18	14
	Pohjois-Tapiolan koulu	2	2	1	0	0	0	0	0	0
	Kuitinmäen koulu	2	0	0	2	2	0	4	0	0
	Nöykkiön koulu	0	0	0	1	0	0	0	0	0
	Viherlaakson koulu	0	0	0	0	0	1	0	0	0
A1 kiina	Järvenperän koulu	3	6	0	5	1	4	16	4	1

Taulukko 5. A1-kielten valintoja yläkouluittain lukuvuosina 2022–2025, pois lukien A1-englanti.

Yläkoulun A1-kielivalinnoissa on havaittavissa hyvin pieniäkin määriä luokka-asteittain eri kouluissa.

Lukuvuosi	A1-ranska 1. lk	A1-englanti 1. lk	A1-ranska ja A1- englanti yhteensä	A2-englanti 4. lk	A2-saksa 4.lk	Oppilaita yht. 4.lk
2021–2022	15	17	32	22	27	58
2022–2023	21	12	33	31	15	53
2023–2024	20	17	37	16	18	42
2024–2025	12	18	30	19	14	41
2025–2026	24	18	42	-	-	-

Taulukko 6. Aarnivalkean koulun A1-kielivalinnat 1. luokalla ja A2-kielivalinnat 4.luokalla.

Kasvun ja oppimisen lautakunta
 Kasvun ja oppimisen lautakunta
 Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 280
 § 308
 § 5

12.11.2025
 10.12.2025
 28.01.2026

Aarnivalkean koulussa on tarjolla A2-englannin lisäksi A2-saksa ja siellä on toteutunut myös A2-saksan ryhmiä.

Lukuvuosi	A1-ranska 1. lk	A1-englanti 1. lk	A1-ranska ja A1- englanti yhteensä	A2-englanti 4. lk	Oppilaita yht. 4. lk
2021–2022	34	19	53	37	73
2022–2023	37	31	68	27	50
2023–2024	39	23	62	54	82
2024–2025	31	32	63	34	69
2025–2026				-	-

Taulukko 7. Jousenkaaren koulun A1-kielivalinnat 1. luokalla ja A2-kielivalinnat 4. luokalla

Lukuvuosi	A1-saksa 1. lk	A1-englanti 1. lk	A1-saksa ja A1- englanti yhteensä	A2-englanti 4. lk	Oppilaita yh.t 4 lk.
2021–2022	36	44	80	33	71
2022–2023	28	31	59	36	74
2023–2024	15	31	46	32	70
2024–2025	22	43	65	37	74
2025–2026	18	24	42	-	-

Taulukko 8. Mankkaanpuron koulun A1-kielivalinnat 1.luokalla ja A2-kielivalinnat 4.luokalla.

1. luokkien A1-ruotsin kielivalinnat (kielikylpy)			
Lukuvuosi	Päivänkehrän koulu	Soukan koulu	Westendinpuiston koulu
2021–2022	25	23	24
2022–2023	14	15	23
2024–2025	16	25	25
2025–2026	20	23	25

Taulukko 9. 1. luokkien A1-ruotsin kielivalinnat

Usean A1-kielen toteuttamisen mahdollisuudet ja haasteet

Mikäli koulussa on kaksi A1-kieltä, jakautuu aloittavien oppilaiden määrä tarjolla olevien kielten suhteen kahteen joukkoon. Koska oppilaista

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 280	12.11.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 308	10.12.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 5	28.01.2026

keskimäärin puolet valitsee tilastojen mukaan A2-kielen, A2-kielen toteutumiseen vaikuttaa A1-kielen opiskelijoiden määrät eri kielissä. Koulun aloittavien oppilaiden määrän pitäisi olla vähintään kahdeksankymmentä, jotta kieliryhmät laskennallisesti toteutuisivat kahdenkymmenen oppilaan suuruisina ja silti epävarmuustekijän aiheuttaa tietysti oppilaiden halukkuus valita eri kieliä. Usean A1-kielen tarjonta on tarkoituksenmukaista vain oppilasmäärältään riittävän suurissa kouluissa, jotta kaikilla oppilailla olisi myös mahdollisuus A2-kielen valintaan ja muille kuin A1-englannin opiskelijoille olisi tarjolla A2-englantia, mitä myös Suomen kielenopettajien liitto pitää lausunnoissaan tärkeänä asiana.

Lautakunta toivoi selvitystä siitä, miten kaikilla suuralueilla voisi olla tarjolla myös muita A1-kieliä kuin englanti. Espoossa oppilaat valitsevat ensimmäiseltä luokalta alkavan A1-kielen hänelle osoitetun lähikoulun kielitarjonnasta. Mikäli jollain suuralueen koulussa on tarjolla jokin muu A1-kieli kuin englanti, se on valittavissa vain kyseisessä koulussa aloittaville oppilaille. Suuralueella toteutuvat kielitarjonnat ovat koulukohtaisia. Toissijaisen haun kautta voi jokainen oppilas hakeutua myös muuhun kouluun kuin lähikouluun. Toissijaiseen kouluun voi hakeutua myös ennen neljänneltä alkavan A2-kielen valintaa. On hyvä kuitenkin todeta, että kielikylpyopetus, jossa A1-kielenä on ruotsi voi hakea mistä tahansa alueelta eli palvelu ei ole sidottu suuralueisiin ja tässä opetusmuodossa toteutuu kielen aloitus muulla kuin A1-englannilla.

Lautakunta toivoi myös tietoa, miten kahden A1-kielen opetus vaikuttaa koulun resursseihin. Kun koulussa tarjotaan useampaa kuin yhtä A1-kieltä, A1-kielten opetusryhmiä on usein perustettava useampi, kuin tarjottaessa vain yhtä A1-kieltä. Esimerkiksi sen sijaan, että opetuksen tarkoituksenmukaisen järjestämisen kannalta olisi tarpeen perustaa vain kolme A1-englannin ryhmää, tarvitaankin kaksi A1-englannin ryhmää ja kaksi toisen A1-kielen ryhmää. Ryhmien määrän kasvaessa kasvavat myös opetukseen menevät kulut. Kutakin ryhmää kohden kuluu henkilöstö- ja tilaresursseja. Resurssivaikutukset ulottuvat usealle vuodelle, jos ryhmiä joudutaan järjestämään enemmän ja resurssit ovat pois koulun muusta opetuksesta, oppimisen edellytyksiä tukevista järjestelyistä ja tuesta.

Lisäyksenä kieliohjelmaan esitetään, että mikäli alakoulu on halukas ja arvioi resurssiensa riittävän, voi kaikilta luokka-asteiltaan kaksisarjainen tai suurempi alakoulu tai yhtenäiskoulu tarjota A1-englannin lisäksi jotain koulun A2-kieltä myös A1-kielenä, sillä edellytyksellä, että tarjoaa muuta A1-kieltä opiskelevalle ikäluokalle A2-englantia muiden A2-kielten lisäksi. Vaikutuksia seurataan alueellisesti ja varmistetaan, että koulun päätöksestä ei aiheudu ongelmia muiden A2-kielten ryhmien toteutumiseen.

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 280

12.11.2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 308

10.12.2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 5

28.01.2026

Kielitarjonta pääkaupunkiseudulla

Pääkaupunkiseudun kuntien kielitarjonta on esitetty oheisessa taulukossa. Tarjonta ei ole suoraan vertailukelpoinen keskenään, koska kuntien kielitarjonta on koulukohtaista. Kielivalikoima voi olla myös erilainen painotukseen suunnatuilla luokilla, kuten kaksikielisessä opetuksessa. On hyvä huomata, että taulukko ei kuvaa oppilaalle tarjolla olevaa tosiasiallista tarjontaa. Kaikissa kouluissa ei ole mahdollista opiskella kaikkia kieliä. Tarjonta ei myöskään kerro kielten ryhmien toteutumisesta. Koulussa oppilaana olevien oppilaiden halukkuus opiskella tarjottavia kieliä ja siitä johtuvat kielivalintojen lukumäärät vaikuttavat toteutuviin kielten ryhmiin. Esimerkiksi Helsingissä minimiryhmäkooksi on määritelty koulusta riippuen 13–15 oppilasta.

Opetuksen järjestäjä	A1-kielten tarjonta	A2-kielten tarjonta
Espoon ruotsinkielinen perusopetus	suomi	englanti, Lagstads, Mattlidens ja Storängens skola voivat tarjota toisia kieliä englannin lisäksi, jos vähintään 12 oppilasta valitsee
Vantaa	englanti ja ruotsi	ruotsi, venäjä, ranska, saksa ja espanja
Helsinki, suomenkielinen	englanti, espanja, kiina, pohjoissaame, ranska, ruotsi saksa, venäjä, viro	englanti, espanja, kiina, ranska, ruotsi, saksa, venäjä
Helsinki, ruotsinkielinen	suomi	englanti, saksa, ranska
Kauniainen	englanti ja ruotsi	saksa ja ruotsi
Kirkkonummi	englanti, ruotsi	ruotsi, ranska, saksa

Taulukko 10. A-kielten tarjonta pääkaupunkiseudulla

Kieliohjelman muutokset

Kieliohjelman muutoksessa on huomioitu perheiltä ja huoltajilta saadut toiveet ja palautteet sekä espoolaisten oppilaiden yhdenvertaisuus. Muutoksella vähennetään A2-kielivalintojen käyttöä yläkouluvalinnan keinona ja yläkoulun oppilaaksioton perusteena ja ehkäistään alueiden ja koulujen eriytymiskehitystä. Oheismateriaalissa Kieliohjelman alueelliset muutuskartat selvennetään asiaa. Toiveiden ja palautteiden perusteella ja kielipolkujen selkeyttämiseksi ja oppilaiden yhdenvertaisuuden varmistamiseksi muutoksena koulujen kieliohjelman esitetään, että A1-kielenä tarjotaan jatkossa kaikissa kouluissa englanti ja kielikylypykouluissa lisäksi ruotsi. Kokonaisvaltaisen A1-kielten ja A2-kielten tarkastelun pohjalta kieliohjelman esitetään muutoksena kaikilla oppilailla mahdollisuutta valita A2-kieli. Alueellisen tarkastelun pohjalta esitetään

Kasvun ja oppimisen lautakunta
 Kasvun ja oppimisen lautakunta
 Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 280
 § 308
 § 5

12.11.2025
 10.12.2025
 28.01.2026

muutoksia, joilla halutaan turvata kielen jatkuminen alakoulusta yläkouluun siten, että A2-kielen valinta ei määrittele tai poissulje mitään lähikoulua.

Ryhmien toteutumisen edistämiseksi valinnaisten A2-kielten tarjontaa määriteltiin alakouluissa enintään kahteen ja yksisarjaisissa kouluissa yhteen valinnaiseen kieleen. Tiettyjen koulujen A2-kielten tarjontaan esitetään muutoksia, joilla optimoidaan kielipolkujen sujuvuus alueittain. A2-kielissä pyritään tarjoamaan kaikille oppilaille mahdollisuus valinnaiseen A2-kieleen ja säilyttämään laaja kielivalikoima niin, että jatkumoa alakoulusta yläkouluun tarjonnassa vahvistetaan. Kokonaisuutena A2-kielten tarjonta kouluittain tarkasteltuna Espoon kaupungin suomenkielisessä perusopetuksessa lisääntyy viidellä ja tarjottavina A2-kielinä säilyvät englanti, espanja, kiina, ranska, ruotsi, saksa ja venäjä.

Kieliohjelman kehittämisellä on pyritty vahvistamaan yläkoulusiirtymiä ja lisäämään A2-kielen tarjontaa kaikille oppilaille, mikä mahdollistaa A2-kielen opiskelun aloituksen ja lisäksi opiskeluhalukkuutta. Kielitarjontaa on myös muokattu tulevien koululaisten toiveiden suuntaan eli tarjoamaan kaikille A1-englantia sekä kielikylpyopetukseen osallistuville A1-ruotsia ja lisäämään A2-kielen tarjontaa espanjan ja saksan kielissä.

Kieliohjelman muutokset on esitetty oheismateriaalina, jossa poistot on merkitty yliviivauksella ja lisäykset on merkitty tummennoksella ja kursivilla. Iivisniemen alakoulusta ja Kaitaan yläkoulusta on muodostettu yhtenäinen Kaitaan peruskoulu ja siksi Iivisniemen koulu on poistettu kieliohjelmasta.

A2-kieli	Kuinka monessa alakoulussa tarjolla nyt	Kuinka monessa alakoulussa tarjolla muutoksen jälkeen	Muutos
A2-englanti	6	3	-3
A2-espanja	8	11	3
A2-kiina	2	2	0
A2-ranska	19	21	2
A2-ruotsi	18	16	-2
A2-saksa	40	45	5
A2-venäjä	1	1	0

Taulukko 11. A2-kielten tarjonta alakouluittain

Kieliohjelman muutokset tulevat voimaan ensimmäisen luokan aloittavien osalta 1.8.2026 ja etenevät vuosiluokka kerrallaan. Poikkeuksena voimaantulossa on uuden Keran koulun kieliohjelma, joka on lisätty uutena

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 280	12.11.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 308	10.12.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 5	28.01.2026

ja se tulee voimaan kaikilla luokka-asteilla 1.8.2026. Vaikutus opetettavien kielten tunteihin on määrältään niin vähäinen ja etenee niin hitaasti, ettei muutoksilla ole henkilöstövaikutuksia, jotka johtaisivat opettajien vähentämiseen.

Kieliohjelman muutoksilla ei ole pyritty kustannussäästöihin. Muutosesityksessä on joissain kouluissa kieliä vähennetty ja joissain kouluissa lisätty. Lisäyksiä on esitetty enemmän. Kieliohjelman muutoksen kustannusvaikutukset ovat koulukohtaisia ja ryhmien tosiasiallinen toteutuminen ratkaisee todelliset kustannusvaikutukset.

Niiden koulujen johtokuntia on kuultu, joiden kieliohjelman esitettiin muutoksia. Johtokuntien lausunnot ovat oheismateriaalina. Puoltavat ja eriävät mielipiteet on käsitelty ja osa muutosehdotuksista on huomioitu.

Kieliohjelman muutokset varmistavat jatkossa kaikkien oppilaiden mahdollisuuden valita valinnainen A2-kieli. Espoon laaja valikoima A-kielissä säilyy ja tarjonnan jatkumo alakoulusta yläkouluun vahvistuu nykyisestä. Muutokset vähentävät alueiden ja koulujen eriytymiskehitystä. Lisäksi muutoksilla edistetään sitoutumista kielivalintoihin ja vähennetään kielten opiskelun keskeytyksiä ja vaihtoja sekä madalletaan kielen opiskelun aloittamisen kynnystä. A1-kielinä säilyvät englanti ja ruotsi. Valmistelun pohjalta kasvun ja oppimisen lautakunnan päätettäväksi esitetään, että uusi kieliohjelma hyväksytään liitteen mukaisesti.

Uudistuksen tavoitteena on tarjota jokaisessa koulussa kaikille oppilaille mahdollisuus opiskella englannin ja ruotsin lisäksi myös jotain muuta pitkää kieltä ja vielä lisäksi valinnaisia lyhyitä kieliä. Tarkoitus on laajentaa kielitarjontaa ja varmistaa jokaiselle oppilaalle monipuolinen kieliohjelma omassa lähikoulussa.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

42/105

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 280

12.11.2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 308

10.12.2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 5

28.01.2026

Päätöshistoria

Kasvun ja oppimisen lautakunta 10.12.2025 § 308

Päätösehdotus

Esittelijä

Perusopetuksen johtaja Nurmi Juha

Kasvun ja oppimisen lautakunta

1

hyväksyy suomenkielisen perusopetuksen kieliohjelman liitteen mukaisesti,

2

oikeuttaa suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikön tekemään vähäisiä, teknisluontoisia muutoksia Espoon suomenkielisen perusopetuksen kieliohjelman.

Kieliohjelman muutokset otetaan käyttöön ensimmäisen luokan oppilailla 1.8.2026 alkaen. Poikkeuksena aikataulussa on uuden Keran koulun kieliohjelma, joka tulee voimaan kaikilla luokka-asteilla 1.8.2026 alkaen.

Käsittely

Puheenjohtaja Laiho ehdotti Peltoniemen kannattamana asian jättämistä pöydälle.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko pöydällepanoehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Kasvun ja oppimisen lautakunta
Kasvun ja oppimisen lautakunta
Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 280
§ 308
§ 5

12.11.2025
10.12.2025
28.01.2026

Päätöshistoria

Kasvun ja oppimisen lautakunta 12.11.2025 § 280

Päätösehdotus

Esittelijä
Perusopetuksen johtaja Nurmi Juha

Kasvun ja oppimisen lautakunta

1
hyväksyy suomenkielisen perusopetuksen kieliohjelman liitteen mukaisesti

2
oikeuttaa suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikön tekemään vähäisiä, teknisluontoisia muutoksia Espoon suomenkielisen perusopetuksen kieliohjelmaan.

Kieliohjelman muutokset otetaan käyttöön ensimmäisen luokan oppilailla 1.8.2026 alkaen. Poikkeuksena aikataulussa on uuden Keran koulun kieliohjelma, joka tulee voimaan kaikilla luokka-asteilla 1.8.2026 alkaen.

Käsittely

Peltoniemi teki puheenjohtaja Laihon, Wallsin, Kantolan, Lievosen, Kokon sekä Dookien kannattamana seuraavan palautusehdotuksen:

"Lautakunta päättää palauttaa kieliohjelman valmisteluun niin, että seuraavaan lautakunnan kokoukseen tuodaan tarkat koulukohtaiset tiedot oppilasmääristä, jotka valinneet vuonna 2025 ja keväällä 2026 A1-kieleksi muun kuin englannin. Lautakunnalle tuodaan tarkat tiedot koulukohtaisista A1-kielitarjonnoista englannin lisäksi sekä nyt esitetyn kieliohjelman muutoksen mahdolliset budjettivaikutukset. Selvitetään samalla A2-kielen aloittamisen aikaistamisen mahdollisuudet, kuten Helsingissä on tehty."

Puheenjohtaja Laiho teki Lievosen, Kokon, Peltoniemen sekä Dookien kannattamana seuraavan lisäsehdotuksen palautusehdotukseen:

"Selvitetään palautuksen aikana ja tuodaan lautakunnalle ennen päätöksentekoa: 1. A1-kielen (muu kuin englanti) hakijat viimeisen kolmen vuoden ajalta 2. Selvitys mahdollisuudesta valita A1- kieleksi muu kuin englanti kaikilla Espoon suuralueilla. 3. koulun A1-kielten lukumäärän vaikutuksesta koulun budjettiin 3. Tuodaan selvitys mitkä ovat kriteerit oman äidinkielen opetukseen, opetuksen toimintamalli, vaadittava minimiryhmäkoko ja toteutuneet ryhmäkoot 4. Miten varmistetaan valitun A1- kielen jatkuvuus ja sitoutuminen valittuun kieleen koko koulupolun ajan 5. Tiedoksi pääkaupunkiseudun isojen kaupunkien kielivalikoima

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 280

12.11.2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 308

10.12.2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 5

28.01.2026

peruskoulussa 6. Miten kouluja ja johtokuntia on osallistettu kieliohjelman laatimisessa?”

Lievonen teki puheenjohtaja Laihon, Kokon, Wallsin, Peltoniemen sekä Dookien kannattamana seuraavan lisäysehdotuksen Peltoniemen palautusehdotukseen:

”Kieliohjelman valmistelussa selvitetään ja tuodaan lautakunnalle tiedoksi vastaukset seuraaviin kysymyksiin: 1. Miten vieraiden kielten opetus perusopetuksessa (1-9) on kehittynyt Espoossa pitkällä aikavälillä (esim. oppilasmäärät, kielivalinnat, rahoitus, keskeiset poliittiset ja hallinnolliset päätökset ja niiden vaikutukset)? 2. Arvio siitä, miten esitetty uudistus vaikuttaisi kokonaisuutena alakoululaisten kielivalintoihin, huomioiden myös A2-kielen. 3. Miten esityksessä on huomioitu monikieliset perheet, joissa yksi kotikieli on englanti? 4. Miten esitys vaikuttaisi alueelliseen kielivalikoimaan Espoon oppilasalueilla? 5. Millä vaihtoehtoisilla keinoilla Espoo voisi edistää alueellista tasa-arvoa ja ehkäistä rikkonaisia opintopolkuja vieraiden kielten opetuksessa? 6. Arvio vaikutuksista, jos A2-kieli muutettaisiin alkamaan 3. luokalla.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja Laiho tiedusteli, voidaanko Peltoniemen palautusehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko puheenjohtaja Laihon lisäysehdotus palautusehdotukseen hyväksyä. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Lievosen lisäysehdotus palautusehdotukseen hyväksyä. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Päätöksi palauttaa asian uudelleen valmisteluun.

Espoon kaupunki	Pöytäkirja	45/105
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 280	12.11.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 308	10.12.2025
Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 5	28.01.2026

Liitteet

- 3 Espoon suomenkielisen perusopetuksen kieliohjelma 1.8.2026

Oheismateriaali

- Espoon suomenkielisen perusopetuksen kieliohjelmaan tulevat muutokset 1.8.2026 alkaen
- Kieliohjelman alueelliset muutuskartat
- Nuorisovaltuuston aloite peruskoulun kieliohjelman muutoksista (20.8.2024)
- Huoltajakyselyn A1- ja A2 kielten toiveet
- Koulujen johtokuntien lausunnot

Tiedoksi

Asianumero 8370/12.01.00/2021

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026 § 6

§ 6

Espoon suomenkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelman (LOPS2019) tarkistaminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Tuulosniemi Susan
Metsola Maija
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Toisen asteen koulutuksen johtaja Paavola Jussi

Kasvun ja oppimisen lautakuntaa hyväksyy seuraavat muutokset Espoon suomenkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaan (2019)

1

Muokataan opetussuunnitelman paikallista täydennystä kappaleessa 1.2 selostusosan mukaisesti.

2

Lisätään lukuun 3.6 paikallinen lisäys yrittäjyyskasvatuksesta selostusosan mukaisesti.

3

Lisätään lukuun 6.3 Äidinkieli ja kirjallisuus sekä Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppiaineiden valtakunnallisiin valinnaisiin opintojaksoihin paikalliset laaja-alaiset kuvaukset sekä muokataan kaikkien opintojaksojen paikallista lisäystä liitteen mukaisesti.

4

Merkitään tiedoksi OPH:n määräämät tekniset muutokset alalukuun 5.5.

Lisäksi kasvun ja oppimisen lautakunta oikeuttaa tulosyksikön tekemään vähäisiä, teknisluonteisia muutoksia Espoon kaupungin suomenkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaan.

Muutokset tulevat voimaan heti.

Käsittely

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Lukiolain (714/2018) 12 §:n mukaisesti koulutuksen järjestäjän tulee laatia lukion opetussuunnitelman perusteiden mukainen opetussuunnitelma. Espoossa kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyy kuntakohtaisen opetussuunnitelman ja toisen asteen koulutuksen johtaja lukiokohtaiset opetussuunnitelmat.

Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta hyväksyi 16.9.2020 § 147 Espoon suomenkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden (OPH-2263-2019) pohjalta. Opetussuunnitelma on tarkistettu edellisen kerran 07.05.2025 § 82.

Muutokset opetussuunnitelmaan

1

Opetussuunnitelman perusteissa (2019) kappaleessa 1.2 määritetään opetussuunnitelman sisältö. Esitetään päivitettäväksi Espoon opetussuunnitelman paikallista täydennystä vastaamaan opetussuunnitelman velvoitteita siten, että jätetään luvun viimeinen kappale pois:

1.2 Opetussuunnitelman sisältö

...

Espoon lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaa täydentävät mm. seuraavat suunnitelmat: (1) Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, (2) Espoon kestävän kehityksen kasvatuksen periaatteet, (3) Espoon suomenkielisen opetuksen kansainvälisyys- ja globaalikasvatussuunnitelma sekä (4) lukiolinjan kehittämissuunnitelma. Lisäksi opetussuunnitelmaa täydentävät (5) Espoon lukiokoulutuksen ohjaussuunnitelma, (6) lukion yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma sekä (7) sivistystoimen suuntaviivoja tieto- ja viestintäteknologian kehittämiseen opetuksessa.

Poistettavan kappaleen suunnitelmista 1) Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2) Espoon kestävän kehityksen kasvatuksen periaatteet ja 3) Espoon suomenkielisen opetuksen kansainvälisyys- ja globaalikasvatussuunnitelma ovat sellaisia, jotka ovat joko sellaisenaan tai osiltaan Espoon kaupungin tai kasvun ja oppimisen toimialalla työstettäviä suunnitelmia. On tarkoituksenmukaista pitää opetussuunnitelma omana kokonaisuutena ja käsitellä erillisiä suunnitelmia omina dokumentteina,

sillä näiden työstämiseen osallistuu monialaisia asiantuntijoita eri asteilta ja ne päivittyvät eri tahtiin.

4) Viittaus lukiolinjan kehittämissuunnitelmaan esitetään poistettavaksi, koska kyseessä on käytöstä poistunut toimintamalli kaikkia lukioita yhdistävästä kehittämistoiminnasta, jota nykyään toteutetaan mm. osana tulosityksikön seurattavia tavoitteita.

Opetussuunnitelmaan perusteisiin kuuluva 5) ohjaussuunnitelma on kuvattu paikallisessa opetussuunnitelmassa kappaleessa 4.1 *Ohjaus*.

Ohjaussuunnitelma ja 6) yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma ovat muiden muassa kirjattu Espoon lukioissa käytössä olevaan lukuvuosisuunnitelmaan, joka toimii opetussuunnitelman toimeenpanon työkaluna. Lukuvuosisuunnitelma sisältää seuraavat liitteet ja toimintaa ohjaavat asiakirjat:

- Ohjaussuunnitelma
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä toimintatavoista
- Opiskeluhuoltosuunnitelma + siihen kuuluvat liitteet
- Turvasivu

7) Viittaus ”Sivistystoimen suuntaviivoja tieto- ja viestintäteknologian kehittämiseen opetuksessa” esitetään poistettavaksi, koska kyseessä on vanhentunut ohje. Tieto- ja viestintäteknologista kehitystyötä johdetaan monella tapaa toimiala- ja tulosityksikkökohtaisesti.

2

Valtuustoaloitteen (Toisen asteen yrittäjyyskasvatusohjelmasta) vastaukseen kaupunginhallitukselle kirjattiin (27.10.2025 § 320) lukiokoulutuksen yhdeksi toimenpiteeksi, että yrittäjyyskasvatuksen vahvistamiseksi paikalliseen opetussuunnitelmaan lisätään yrittäjyyskasvatus. Esitetään kappaleeseen 3.6 *Korkeakoulut, työelämä ja kansainvälisyys* seuraavaa lisäystä: Lukio kuvaa korkeakouluyhteistyön, kansainvälisen yhteistyön ja työelämäyhteistyön sekä *yrittäjyyskasvatuksen* toteuttamistavat lukion lukuvuosisuunnitelmassa.

Voimassa oleva kirjaus: Lukio kuvaa korkeakouluyhteistyön, kansainvälisen yhteistyön ja työelämäyhteistyön toteuttamistavat lukion lukuvuosisuunnitelmassa.

3

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan *Laaja-alaista osaamista täydennetään ja konkretisoidaan paikallisessa opetussuunnitelmassa kunkin oppiaineen kohdalla sekä jokaisen opintojakson kuvauksessa.*

Täydennetään opetussuunnitelmaan liitteen mukaisesti Äidinkieli ja

kirjallisuus (ÄI) sekä Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2) - oppiaineiden valtakunnallisten valinnaisten opintojaksojen (ÄI9, ÄI10, ÄI11 sekä S29, S210, S211) laaja-alainen osaaminen. Edellisen kerran opetussuunnitelmaa on täydennetty laaja-alaisen osaamisen osalta lautakunnan päätöksellä 12.6.2024 § 132.

Lisäksi ÄI- ja S2-oppiaineiden valtakunnallisten pakollisten ja valinnaisten opintojaksojen osalta korvataan paikallinen voimassa oleva lisäys (Opintojakson aikana luetaan vähintään yksi kokonaisteos) seuraavasti:

Pakolliset valtakunnalliset opintojaksot:

Opintojaksoille luettavien kirjojen määrästä päätetään lukiokohtaisesti. Valtakunnallisten pakollisten moduulien muodostamien opintojaksojen aikana luetaan vähintään kahdeksan kokonaisteosta, joista vähintään yhden tulee olla tietokirja.

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumista arvioidaan osana kunkin opintojakson formatiivista ja summatiivista arviointia.

Opintojaksokohtaisten laaja-alaisen osaamisen osa-alueiden lisäksi kaikilla opintojaksoilla tavoitteena on harjoitella muun muassa oman oppimisen säätelyä, työskentelyn aikatauluttamista ja aikatauluissa pysymistä.

Valtakunnalliset valinnaiset opintojaksot:

Opintojaksoille luettavien kirjojen määrästä päätetään lukiokohtaisesti.

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden toteutumista arvioidaan osana kunkin opintojakson formatiivista ja summatiivista arviointia.

Opintojaksokohtaisten laaja-alaisen osaamisen osa-alueiden lisäksi kaikilla opintojaksoilla tavoitteena on harjoitella muun muassa oman oppimisen säätelyä, työskentelyn aikatauluttamista ja aikatauluissa pysymistä.

4

Opetushallitus on päättänyt OPH-7806-2025 määräyksen mukaisesti teknisistä muutoksista Lukion opetussuunnitelman perusteiden (2019) alalukuun 5.5 liittyen aluehallintoviraston (AVI) lakkauttamiseen 31.12.2025:

5.5 Muutoksenhaku arviointia koskevaan päätökseen ja oppimäärän suorittamiseen liittyvä oikaisuvaatimus.

Muutokset perustuvat lukiolakiin (714/2018) tehtyihin muutoksiin (Laki lukiolain muuttamisesta 619/2025) ja johtuvat aluehallintovirastojen toiminnan päättymisestä ja niiden tehtävien siirtymisestä valtakunnalliseen Lupa- ja valvontavirastoon. Virasto aloittaa toimintansa 1.1.2026.

Tämän määräyksen mukaiset tekniset muutokset tulee ottaa huomioon paikallisissa opetussuunnitelmissa 1.1.2026 alkaen.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

50/105

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 6

28.01.2026

Päätöshistoria

Liitteet

- 4 Espoon kaupungin suomenkielisen lukiokoulutuksen
opetussuunnitelman muutokset ÄI ja S2

Oheismateriaali

Tiedoksi

Asianumero 2005/12.01.00/2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026 § 7

§ 7

Espoon kaupungin englanninkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelman hyväksyminen 1.8.2027 alkaen

Valmistelijat / lisätiedot:
Tuulosniemi Susan
Metsola Maija
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Toisen asteen koulutuksen johtaja Paavola Jussi

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyy Espoon kaupungin englanninkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelman selostusosan mukaisesti 1.8.2027 alkaen.

Lisäksi kasvun ja oppimisen lautakunta oikeuttaa tulosyksikön tekemään vähäisiä, teknisluonteisia (ml. käännösoikaisut) muutoksia Espoon kaupungin englanninkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaan. Sisällöltään suomenkielinen ja englanninkielinen opetussuunnitelma ovat yhteneväiset.

Käsittely

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kasvun ja oppimisen lautakunta päätti 21.5.2025, että Espoon kaupunki hakee lukiokoulutuksen järjestämisluvan muutosta viimeistään 31.7.2025 englanninkielisen lukiokoulutuksen järjestämistä varten alkaen syyslukukaudesta 2027.

Lautakunta päätti samassa kokouksessa, että englanninkielinen lukiokoulutus järjestetään Espoon yhteislyseossa syyslukukauden 2027 alusta alkaen. Espoon yhteislyseo sijoittuu syksystä 2027 alkaen Kiviruukin

alueelle rakennettavaan uuteen lukioon, jonka nimeksi lautakunta päätti Kiviruukin lukio.

Opetushallituksen antaman perustemääräyksen (OPH-868-2025) mukaisesti lukiokoulutuksen järjestäjän on lukiolain 12 §:n mukaisesti laadittava paikallinen englanninkielinen opetussuunnitelma, joka perustuu englanninkielisen lukiokoulutuksen valtakunnalliseen opetussuunnitelmaan, ennen kuin se hakee opetus- ja kulttuuriministeriöltä lupaa antaa englanninkielistä opetusta lukiolain 3 §:ssä tarkoitetulla tavalla. Opetus- ja kulttuuriministeriö edellyttää, että koulutuksen järjestäjän on järjestämisluvan muutosta hakiessaan toimitettava hakemuksen liitteenä opetussuunnitelma, jota kyseisessä koulutuksessa on tarkoitus noudattaa.

Espoon kaupunki on 18.6.2025 hakenut Opetus- ja kulttuuriministeriöltä muutosta lukiokoulutuksen järjestämislupa.

Espoon kaupungin hakemuksessa oli mukana Kasvun ja oppimisen lautakunnan 04.06.2025 § 134 hyväksymä englanninkielinen opetussuunnitelma, joka sisälsi yleiset osat. Opetus- ja kulttuuriministeriö teki hakemuksesta lausuntopyynnön Opetushallitukselle 19.6.2025.

Opetus- ja kulttuuriministeriö lähetti Espoon kaupungille 26.8.2025 päivätyn täydennyspyynnön. Pyyntö ei kuitenkaan tullut tietoon kuin vasta 7.10.2025. Täydentämiselle haettiin lisää aikaa ja sitä saatiin.

Opetushallituksen lausunnossa (OPH-4629-2025) todetaan, että opetussuunnitelma on monilta osin ansiokas. Siinä kuitenkin huomautetaan, että lausuttavana olevasta Espoon kaupungin englanninkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelmasta puuttuvat oppiainekohtaiset osuudet, jotka opetussuunnitelman perusteiden (2025) mukaan tulee sisällyttää koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmaan.

Nyt hyväksyttävänä oleva opetussuunnitelma on käännös suomenkielisestä opetussuunnitelmasta ja sisältää pyydetty oppiainekohtaiset osuudet.

Englanninkielinen opetussuunnitelma päivittyy uuden Kiviruukin lukion aloittamisen yhteydessä, mikäli järjestämislupa saadaan.

Päätöshistoria

Liitteet

- 5 Liite Espoon kaupungin englanninkielisen lukiokoulutuksen opetussuunnitelma - Oppimistavoitteet ja opetuksen keskeiset sisällöt

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

53/105

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 7

28.01.2026

Oheismateriaali

Tiedoksi

Asianumero 1117/02.02.00/2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026 § 8

§ 8

Suomenkielisen toisen asteen koulutuksen palvelualueen vuoden 2026 käyttösuunnitelman hyväksyminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Lehtomäki Kristina
Jokihaara Niko
Tuulosniemi Susan
Turpeinen Jaakko
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Toisen asteen koulutuksen johtaja Paavola Jussi

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyy suomenkielisen toisen asteen koulutuksen palvelualueen käyttösuunnitelman vuodelle 2026. Suomenkieliselle toisen asteen koulutuksen ja nuorisopalvelujen tulosyksikölle varataan mahdollisuus tehdä teknisiä tarkennuksia.

Käsittely

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 20.10.2025 Espoo-tarinan, joka on Espoon strategia vuosille 2026–2029 sekä päätti 4.12.2025 vuoden 2026 talousarviosta ja taloussuunnitelmasta 2027–2028. Valtuustokauden 2025–2029 tavoitteena on, että Espoon talous on kestäväällä pohjalla. Espoo-tarinassa linjatut tavoitteet talouden kestäväyydestä edellyttävät erityisesti taloussuunnitelmakauden vuosien 2027 ja 2028 tarkastelua. Valmistelu talouden tasapainottamiseksi käynnistyy heti vuoden 2026 alussa, jolla varmistetaan hyötyjen saavuttaminen tarvittavassa aikataulussa valtuustokaudella.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

55/105

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 8

28.01.2026

Käyttösuunnitelmat vuodelle 2026 laaditaan valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti. Toiminnan ja talouden suunnittelussa on kuitenkin tarpeen jo huomioida tulevat talouden tasapainotustavoitteet valtuustokauden vuosille 2027–2029.

Päätöshistoria

Liitteet

- | | |
|---|--|
| 6 | Suomenkielisen toisen asteen koulutuksen palvelualueen vuoden 2026 käyttösuunnitelma |
|---|--|

Oheismateriaali

Tiedoksi

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026 § 9

§ 9

Suomenkielisen perusopetuksen tulosityksikön käyttösuunnitelma 2026 hyväksyminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Richter-Lahtela Cilla
Loisa-Turunen Miia
Purmonen Johanna
Lippo Asko
Soinio Giedre
Plosila Riina
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Perusopetuksen johtaja Nurmi Juha

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyy suomenkielisen perusopetuksen tulosityksikön käyttösuunnitelman vuodelle 2026. Suomenkieliselle perusopetuksen tulosityksikölle varataan mahdollisuus tehdä teknisiä tarkennuksia.

Käsittely

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 20.10.2025 Espoo-tarinan, joka on Espoon strategia vuosille 2026–2029 sekä päätti 4.12.2025 vuoden 2026 talousarviosta ja taloussuunnitelmasta 2027–2028. Valtuustokauden 2025–2029 tavoitteena on, että Espoon talous on kestäväällä pohjalla. Espoo-tarinassa linjatut tavoitteet talouden kestäväyydestä edellyttävät erityisesti taloussuunnitelmakauden vuosien 2027 ja 2028 tarkastelua. Valmistelu talouden tasapainottamiseksi käynnistyy heti vuoden 2026 alussa, jolla varmistetaan hyötyjen saavuttaminen tarvittavassa aikataulussa valtuustokaudella.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

57/105

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 9

28.01.2026

Käyttösuunnitelmat vuodelle 2026 laaditaan valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti. Toiminnan ja talouden suunnittelussa on kuitenkin tarpeen jo huomioida tulevat talouden tasapainotustavoitteet valtuustokauden vuosille 2027–2029.

Päätöshistoria

Liitteet

- | | |
|---|--|
| 7 | Suomenkielisen perusopetuksen tulosityksikön vuoden 2026 käyttösuunnitelma |
|---|--|

Oheismateriaali

Tiedoksi

Asianumero 1117/02.02.00/2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026 § 10

§ 10

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen tulosityksikön käyttösuunnitelman 2026 hyväksyminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Turunen Jaana
Koiso-Kanttila Maija
Tillander Tiina
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
vs. Varhaiskasvatuksen johtaja Lehtonen Ulla

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyy suomenkielisen varhaiskasvatuksen tulosityksikön käyttösuunnitelman vuodelle 2026. Suomenkielisen varhaiskasvatuksen tulosityksikölle varataan mahdollisuus tehdä teknisiä tarkennuksia.

Käsittely

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 20.10.2025 Espoo-tarinan, joka on Espoon strategia vuosille 2026–2029 sekä päätti 4.12.2025 vuoden 2026 talousarviosta ja taloussuunnitelmasta 2027–2028. Valtuustokauden 2025–2029 tavoitteena on, että Espoon talous on kestävällä pohjalla. Espoo-tarinassa linjatut tavoitteet talouden kestävydestä edellyttävät erityisesti taloussuunnitelmakauden vuosien 2027 ja 2028 tarkastelua. Valmistelu talouden tasapainottamiseksi käynnistyy heti vuoden 2026 alussa, jolla varmistetaan hyötyjen saavuttaminen tarvittavassa aikataulussa valtuustokaudella.

Käyttösuunnitelmat vuodelle 2026 laaditaan valtuuston hyväksymän talousarvion mukaisesti. Toiminnan ja talouden suunnittelussa on kuitenkin

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

59/105

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 10

28.01.2026

tarpeen jo huomioida tulevat talouden tasapainotustavoitteet
valtuustokauden vuosille 2027–2029.

Päätöshistoria

Liitteet

- 8 Suomenkielisen varhaiskasvatuksen tulosityksikön
käyttösuunnitelma 2026

Oheismateriaali

Tiedoksi

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026 § 11

§ 11

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin enimmäisarvo ja kertoimet

Valmistelijat / lisätiedot:
Koiso-Kanttila Maija
Reimars Mia
Lehtonen Ulla
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kasvun ja oppimisen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle päiväkodissa tapahtuvan varhaiskasvatuksen palvelusetelin lapsikohtaiseksi enimmäisarvoksi 1.3.2026 alkaen 1 028 euroa kuukaudessa.

Käsittely

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Varhaiskasvatuksessa voidaan antaa palvelun käyttäjälle varhaiskasvatuksen palvelusetelistä annetun lain (1048/2025) mukainen palveluseteli. Palvelusetelilain 7 §:n mukaan kunnan tulee määrätä palvelusetelin arvo niin, että se on asiakkaan kannalta kohtuullinen. Kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon lapsen ikä ja varhaiskasvatusaika, lapsen tuen tarve, kustannukset, jotka aiheutuvat kunnalle vastaavan toiminnan tuottamisesta kunnan omana tuotantona tai hankkimisesta ostopalveluna sekä palvelunkäyttäjän maksettavaksi jäävä arvioitu omavastuuosuus.

Espoon kaupungin yksityisessä varhaiskasvatuksessa lapsikohtaisen palvelusetelin arvo määräytyy lapsen iän, perheen koon ja bruttotulojen

sekä asiakkaan ja palveluntuottajan palvelusopimuksessa sovitun varhaiskasvatusajan perusteella.

Tulosidonnaisen lapsikohtaisen palvelusetelin arvo varhaiskasvatuksessa määräytyy kaupunginhallituksen päättämän enimmäisarvon mukaan. Enimmäisarvon määrittelyperusteena käytetään 3–6-vuotiaan lapsen kokoaikaisen varhaiskasvatuspaikan hintaa. Lapsikohtaista arvoa laskettaessa Espoossa käytetään lisäksi lapsen iän ja varhaiskasvatuksen tarpeen mukaisia kertoimia.

Oppivelvollisuutta edeltävä esiopetus ei kuulu palvelusetelilainsäädännön piiriin. Kunta maksaa esiopetuksen järjestämisestä palveluntuottajalle lapsikohtaisen esiopetuskorvauksen. Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus on palvelusetelilainsäädännön piiriin kuuluvaa toimintaa.

Espoon palvelusetelillä järjestetyssä varhaiskasvatuksessa on lisäksi käytössä omavastuuosuuden hintakatto. Hintakatolla tarkoitetaan kunnan asettamaa ylärajaa sille, minkä hinnan palveluntuottaja voi periä palvelusta. Palveluntuottaja voi korottaa palvelusetelin arvoa koskevassa päätöksessä määriteltä asiakkaan omavastuuosuutta enintään 50 eurolla lasta kohden kuukaudessa. Perheen maksettavaksi tulee tällöin 0–50 euroa perheen tuloihin perustuvan kunnallisen varhaiskasvatuksen maksua vastaavan maksun lisäksi. Omavastuuosuuden hintakattoon ei esitetä muutosta.

Palvelusetelin arvon tarkistaminen

Nykyinen palvelusetelin enimmäisarvo on ollut voimassa 1.3.2025 alkaen. Palvelusetelin enimmäisarvo tarkistetaan Espoon varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjan mukaisesti vuosittain.

Vuoden 2026 talousarvioon sisältyy varaus palvelusetelin enimmäisarvon korotukselle kahdella prosentilla 1.3.2026 alkaen.

Lautakunnille ja edelleen kaupunginhallitukselle esitetään talousarvion mukaisesti, että palvelusetelin arvoa korotetaan 1.3.2026 alkaen 2 %. Palvelusetelin enimmäisarvo olisi korotuksen jälkeen 1 028 euroa kuukaudessa, korotus on 20 euroa kuukaudessa.

Lapsen ikään ja varhaiskasvatusaikaan liittyviin kertoiimiin ei esitetä muutoksia. Niiden laskennassa pohjana käytetään palvelusetelin enimmäisarvoa. Siten niiden euromäärät nousevat, kun enimmäisarvoa korotetaan. Myöskään hintakattoon ei esitetä muutoksia.

Palvelusetelin enimmäisarvo ja kertoimet; nykytila ja muutosesitys:

Palvelusetelin enimmäisarvo	Nykyinen 1.3.2025-	Esitys 1.3.2026-
Päiväkodissa tapahtuva varhaiskasvatus	1 008 €	1 028 €

Lapsen iän mukaiset kertoimet	Nykyinen 1.3.2025-	Esitys 1.3.2026-
Alle 3-vuotiaat	1,60	1,60
3 vuotta täyttänyt lapsi	1	1

Lapsen varhaiskasvatuksen tarpeen mukaiset kertoimet	Nykyinen 1.3.2025-	Esitys 1.3.2026-
Kokoaikainen varhaiskasvatus	1	1
Osa-aikainen varhaiskasvatus enintään 20 h/vko	0,60	0,60
Esiopetukseen liittyvä varhaiskasvatus	0,50	0,50

Varhaiskasvatuksen palveluseteli on käytössä lähikunnista Vantaalla, Kirkkonummella ja Kauniaisissa. Oheismateriaalina on näiden kuntien sekä niiden kuutoskaupunkien palvelusetelin enimmäisarvot ja alle 3-vuotiaiden kertoimet, joissa varhaiskasvatuksen palveluseteli on käytössä. Helsinki järjestää yksityisen varhaiskasvatuksen yksityisen hoidon tuella.

Lapsivaikutusten arviointi

Toimiva palvelusetelituottajien verkosto laajentaa espoolaisten perheiden valinnanvaraa varhaiskasvatuksen palveluissa. Tämä on lasten edun mukaista. Varhaiskasvatuksen palvelusetelin enimmäisarvo vaikuttaa palveluntuottajien toimintaedellytyksiin Espoossa. Enimmäisarvon korotuksella halutaan huomioida palveluntuottajien mahdollisuudet toteuttaa laadukasta varhaiskasvatusta.

Päätöshistoria

Liitteet

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

63/105

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 11

28.01.2026

Oheismateriaali

- Varhaiskasvatuksen palvelusetelin arvo ja alle 3-vuotiaiden lasten kerroin; esimerkkejä muista kunnista

Tiedoksi

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026 § 12

§ 12

Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjan yleisen osan muuttaminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Mynttinen Miia
Reimars Mia
Lehtonen Ulla
Malmström Sanna
Alakoskela Mirva
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyy yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjan yleisen osan muutokset liitteen mukaisesti.

Lisäksi kasvun ja oppimisen lautakunta päättää, että yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin käyttöä laajennetaan muihin kuntiin. Tällöin espoolaiselle lapselle voidaan myöntää varhaiskasvatuksen palveluseteli Espoon kaupungin hyväksymiin muissa kunnissa sijaitseviin palvelusetelipäiväkoteihin.

Tämä päätös tulee voimaan 1.3.2026 alkaen.

Käsittely

Puheenjohtaja Laiho teki Sarasmaan ja Peltoniemen kannattamana seuraavan muutosehdotuksen:

"Poistetaan liitteestä lause: "Lisäpalvelu tulee järjestää varsinaisen varhaiskasvatuspäivän ulkopuolella"."

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja Laiho tiedusteli, voidaanko puheenjohtajan muutosehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska sitä vastustettiin, puheenjohtaja totesi, että siitä on äänestettävä.

Äänestyksessä puheenjohtaja Laihon muutosehdotuksen puolesta äänesti 9 jäsentä, sitä vastaan 3 jäsentä ja 2 äänesti tyhjää.

Puheenjohtaja totesi kasvun ja oppimisen lautakunnan yhdeksällä äänellä kolmea ääntä vastaan, kahden äänestäessä tyhjää, hyväksyneen puheenjohtaja Laihon muutosehdotuksen. Äänestysraportti on pöytäkirjan liitteenä.

Lautakunnan hyväksymä muutos on huomioitu liitteessä.

Esittelijä ilmoitti eriävän mielipiteensä lautakunnan tekemään päätökseen.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta hyväksyi yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjan yleisen osan muutokset liitteen mukaisesti.

Lisäksi kasvun ja oppimisen lautakunta päätti, että yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin käyttöä laajennetaan muihin kuntiin. Tällöin espoolaiselle lapselle voidaan myöntää varhaiskasvatuksen palveluseteli Espoon kaupungin hyväksymiin muissa kunnissa sijaitseviin palvelusetelipäiväkoteihin.

Tämä päätös tulee voimaan 1.3.2026 alkaen.

Esittelijä ilmoitti eriävän mielipiteensä lautakunnan tekemään päätökseen.

Selostus

Tausta

Varhaiskasvatuksen palveluseteli on kunnalle yksi varhaiskasvatustilain 5 §:n mukainen tapa järjestää lakisääteistä varhaiskasvatusta. Espoossa on ollut käytössä varhaiskasvatuksen palveluseteli päiväkodeissa järjestettävään varhaiskasvatukseen 1.8.2021 alkaen.

Palvelusetelin käyttöönoton tavoitteena on ollut yksityisen varhaiskasvatuksen saatavuuden parantaminen kaikille espoolaisille lapsiperheille lähipalveluna eri puolille kaupunkia. Tavoitteena on lisäksi ollut kaupungin eri varhaiskasvatuksen palvelualueilla kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen palveluverkon kehittäminen.

Palvelusetelin sääntökirja on laadittu Espoon kaupungin toiminta- ja menettelytapaohjeeksi varhaiskasvatuksen palveluseteliin. Sääntökirja ei ole sopimus Espoon kaupungin ja palveluntuottajan välillä. Varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjassa Espoon kaupunki asettaa palvelusetelilain mukaiset hyväksymiskriteerit palveluntuottajalle. Yksityinen palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan sääntökirjan ehtoja siitä alkaen, kun palveluntuottaja hyväksytään palvelusetelillä toteutettavan varhaiskasvatuspalvelun tuottajaksi.

Varhaiskasvatuksen sääntökirja koostuu kahdesta osasta: yleinen osa ja erityinen osa. Yleinen osa sisältää palvelusetelillä tuotetun

varhaiskasvatuksen keskeisiä periaatteita sekä palvelusetelituotteiden ja niiden arvojen määrittelyn. Erityinen osa sisältää Espoossa toteutettavia palvelun sisältöön, laadunhallintaan, asiakkuuteen ja laskutukseen liittyviä käytännön menettelytapoja ja prosesseja.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirja on otettu käyttöön kasvun ja oppimisen lautakunnan sekä Svenska rum -lautakunnan hyväksymänä 1.8.2021. Sääntökirjan yleisen osan hyväksyy kasvun ja oppimisen lautakunta sekä Svenska rum -lautakunta. Lautakunnat ovat oikeuttaneet kasvun ja oppimisen toimialajohtajan hyväksymään muutokset sääntökirjan erityiseen osaan.

Palvelusetelisääntökirjaa tarkastellaan vuosittain kasvun ja oppimisen sekä Svenska rum -lautakunnissa (sääntökirjan luku 1.5). Nyt lautakunnille esitettävät muutokset sääntökirjan yleiseen osaan johtuvat 1.1.2026 voimaantulleesta varhaiskasvatuksen palvelusetelilaista ja varhaiskasvatuslain muutoksesta, jolla yksityisen päiväkotitoiminnan lupamenettely on muutettu rekisteröintimenettelyksi. Lisäksi sääntökirjaan esitetään muutoksia, jotka liittyvät palvelusetelin käytön laajentamiseen muihin kuntiin.

Palvelusetelin käytön laajentaminen muihin kuntiin

Kaupunginhallitus on 2.5.2022 § 136 kehottanut kasvun ja oppimisen toimialaa selvittämään, miten kuntien välistä yhteistyötä palvelusetelin myöntämisessä espoolaisille perheille naapurikuntien päiväkoteihin, kuten Kauniaisiin, voitaisiin parantaa. Kasvun ja oppimisen toimiala on antanut selvityksen kaupunginhallitukselle 25.3.2024 § 71. Selvityksessä pidettiin tarkoituksenmukaisena odottaa varhaiskasvatuksen palvelusetelilain säätämistä ennen kuin palvelusetelin käytön laajentamisesta muihin kuntiin päätetään.

Asiakkaan näkökulma palvelusetelin käytön laajentamiseen

Varhaiskasvatuspaikan valinnassa yhtenä merkittävänä kriteerinä on asiakkaille varhaiskasvatuspaikan etäisyys, yleensä paikka halutaan mahdollisimman läheltä kotia. Joillakin Espoon alueilla lähin päiväkotitoimi on naapurikunnan yksityinen päiväkotitoimi. Palvelusetelin käytön laajentaminen lisäisi perheiden valinnanvaraa ja joustavuutta erilaisissa elämäntilanteissa. Palvelusetelin käytön laajentaminen muissa kunnissa sijaitseviin palvelusetelipäiväkoteihin lisäisi perheille valintamahdollisuuksia.

Lapsen varhaiskasvatuksen aikana huoltaja asioi Espoon varhaiskasvatuksen kanssa esimerkiksi palvelusetelipäätökseen tai setelin arvopäätökseen liittyvissä asioissa ja toisaalta päiväkodin sijaintikunnan kanssa, mikäli hänellä on päiväkodin toimintaan ja sen sijaintikunnan käytäntöihin liittyviä kysymyksiä.

Esiopetusta ei voi järjestää palvelusetelillä. Espoon kaupunki ei myönnä muiden kuntien palvelusetelipäiväkoteihin palveluseteliä esiopetuksen liittyvään varhaiskasvatukseen esiopetusikäiselle lapselle. Espoolainen esiopetusikäinen lapsi voi kuitenkin hakeutua esiopetukseen muihin kuntiin ja saada esiopetuksen liittyvään varhaiskasvatukseen yksityisen hoidon tukea.

Palveluntuottajan näkökulma

Palvelusetelipäiväkotitoi sitoutuu noudattamaan espoolaisten lasten varhaiskasvatuksessa Espoon varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirjaa. Kuntien sääntökirjoissa on eroja muun muassa erilaisten asiakasjärjestelmien, toimintakäytäntöjen ja palvelusetelin arvon ja kerrointen määritysten takia. Palveluntuottajan on varauduttava vastaamaan espoolaisille asiakkailleen Espoon varhaiskasvatuksen sääntökirjan ohjeistuksiin liittyen.

Palveluntuottaja käyttää omien ja oman sijaintikuntansa asiakastietojärjestelmien lisäksi Espoossa käytössä olevaa eVaka - varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmää.

Kunnan näkökulma

Palveluseteliyksiköiden perehdyttäminen ja toisaalta yksiköiden omatoiminen perehtyminen kuntien käytäntöihin lisääntyisi, kun kuntakumppaneita on yhden sijasta useita. Palvelusetelin käytön laajentaminen voi lisätä tarvetta kuntien viranomaisten välisille yhteydenotoille ja yhteistyölle esimerkiksi erilaisten kuntakohtaisten käytäntöjen selvittämisessä tai asiakasohjauksessa.

Päiväkodin sijaintikunta vastaa päiväkodin vuosittaisista ohjauskäynneistä, ohjauksesta ja neuvonnasta sekä mahdollisista varhaiskasvatuslain mukaisista valvontamenettelyistä. Sijaintikunta vastaa myös asiakaspalaute-, muistutus- ja kanteluprosesseista yhteistyössä palveluntuottajan kanssa. Päiväkodin sijaintikunnan täytyy informoida kirjallisesti Espoon kaupunkia kyseisten prosessien ratkaisuksista.

Palveluntuottaja raportoi Espoon kaupungille espoolaisella palvelusetelillä tuotettua palvelua koskevista muistutuksista, kanteluista ja vahinkoilmoituksista. Espoon kaupunki velvoittaa palveluntuottajan antamaan tiedot edellä mainituista toimenpiteistä ja niitä koskevista ratkaisuksista kaupungille.

Palvelusetelin käytön laajentaminen muissa kunnissa sijaitseviin palvelusetelipäiväkoteihin lisäisi perheille valintamahdollisuuksia ja mahdollisuuden valita kodin lähellä oleva muun kunnan päiväkotitoi. Kasvun ja oppimisen lautakunnalle esitetään yksityisen varhaiskasvatuksen

palvelusetelin käytön laajentamista muihin kuntiin 1.3.2026 alkaen. Tällöin espoolaiselle lapselle voitaisiin myöntää palveluseteli varhaiskasvatuksen järjestämiseen muussa kunnassa sijaitsevaan yksityiseen varhaiskasvatusyksikköön, jonka Espoon kaupunki on hyväksynyt palvelusetelituottajaksi. Palveluseteliä ei myönnetä muiden kuntien palvelusetelipäiväkoteihin esiopetuksen liittyvään varhaiskasvatukseen.

Sääntökirjan muutosten valmistelu

Palvelusetelin sääntökirjan päivitystä on työstyetty syksyn 2025 ja alkuvuoden 2026 aikana kaupungin sisäisenä asiantuntijatyönä. Kaupungissa toimiville yksityisen varhaiskasvatuksen palveluntuottajille järjestettiin 12.1.2026 yhteinen palvelusetelin sääntökirjaa koskeva keskustelutilaisuus, jossa käytiin läpi sääntökirjaan tulevia muutoksia. Lisäksi tuottajilla oli mahdollisuus kommentoida sääntökirjan luonnosta sähköisen kyselyn avulla ajalla 7.1.-13.1.2026.

Palveluntuottajien 12.1.2026 tilaisuuteen osallistui 12 yksityisen varhaiskasvatuksen edustajaa. Palveluntuottajat kiittivät tilaisuudessa sääntökirjan päivityksen esittelystä. Tilaisuudessa palveluntuottajat eivät esittäneet kysymyksiä sääntökirjaan esitettävistä muutoksista. Sähköiseen kyselyyn ei tullut palveluntuottajilta kommentteja.

Palvelusetelisääntökirjan yleistä osaa koskevat muutokset

Sääntökirjan yleiseen osaan esitetään seuraavia oheismateriaalina olevassa sääntökirjassa punaisella näkyviä tai yliviivattuja muutoksia:

Sääntökirjan luvussa 1 Määritelmät ja käsitteet on päivitetty vastaamaan uuden varhaiskasvatuksen palvelusetelilain käsitteitä.

Luvussa 4 on päivitetty palveluntuottajien hyväksymisen edellytyksiä varhaiskasvatuslain muutosten mukaisesti. Lisäksi esitetään, että tässä luvussa todetaan palvelusetelin käytön laajentaminen muihin kuntiin.

Sääntökirjan lukuun 5 Espoon kaupungin velvoitteista on lisätty palveluntuottajien ohjaus, neuvonta ja valvonta muissa kunnissa.

Yleiseen osaan on tehty myös yksittäisiä tekstinkorjauksia.

Lapsivaikutusten arviointi sääntökirjan yleisen osan muutoksista

Palvelusetelin käytön laajentaminen muissa kunnissa sijaitseviin palvelusetelipäiväkoteihin lisäisi perheille valintamahdollisuuksia ja lapselle mahdollisuuden päästä mahdolliseen muussa kunnassa sijaitsevaan lähipäiväkotiin.

Palvelusetelisääntökirjan erityistä osaa koskevat muutokset

Sääntökirjan erityinen osa sisältää muun muassa palvelun sisältöön, laadunhallintaan, asiakkaan oikeuksiin, palveluseteliasiakkuuteen ja laskutukseen liittyviä käytännön menettelytapoja ja prosesseja. Lautakunnat ovat oikeuttaneet kasvun ja oppimisen toimialajohtajan hyväksymään muutokset sääntökirjan erityiseen osaan.

Erityiseen osaan on

- lisätty kirjauksia palvelun sisältövaatimuksista ja laadun hallinnasta muissa kunnissa,
- tehty päivityksiä vastaamaan uuden varhaiskasvatuksen palvelusetelilain käsitteitä,
- tehty lisäyksiä muiden kuntien päiväkotien lasten tietojen viemisestä Vardaan ja lasten poissaolojen sekä läsnäolojen seurantavelvollisuudesta.

Erityiseen osaan on tehty myös yksittäisiä tekstinkorjauksia. Lisäksi Liitteeseen 2 on tehty päivityksiä Kasvun ja oppimisen toimialan henkilötietojen käsittelyjen ehtojen mukaisesti.

Palvelusetelisääntökirjan erityiseen osaan esitetyt muutokset ilmenevät kokonaisuudessaan oheismateriaalina olevasta sääntökirjasta punaisella tai yliviivattuna.

Päätöshistoria

Liitteet

- | | |
|----|--|
| 9 | Äänestystulosraportti 28.1.2026 § 12 |
| 10 | Varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirja 1.3.2026 alkaen, päivitettyinä |

Oheismateriaali

- Varhaiskasvatuksen palvelusetelisääntökirja 1.3.2026 alkaen, muutokset merkitty
- Kasvun ja oppimisen toimialan selvitys kaupunginhallitukselle 25.3.2024 § 71

Tiedoksi

Asianumero 2042/00.01.01/2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026 § 13

§ 13

Erillispäätös ratkaisuvallan delegoinnista suomenkielisen varhaiskasvatuksen tulosityksikön viranhaltijoille ajalle 1.2.–31.7.2026

Valmistelijat / lisätiedot:
Vataja Anita
Rauman Maria
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
vs. Varhaiskasvatuksen johtaja Lehtonen Ulla

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää, että suomenkielisen varhaiskasvatuksen järjestämässä esiopetuksessa olevalle pidennetyn oppivelvollisuuden päätöksen saaneen lapsen perusopetuslain 17 §:ssä tarkoitettu erityistä tuesta päättäminen kuuluu varhaiskasvatuksen aluepäällikön ratkaisovaltaan.

Käsittely

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Perusopetuslain muutokset ovat tulleet pääosin voimaan 1.8.2025. Oppivelvollisuuslakia koskevat muutokset tulevat voimaan 1.8.2026.

Kasvun ja oppimisen lautakunta on 21.5.2025 § 99 hyväksynyt suomenkielisen varhaiskasvatuksen tulosityksikön viranhaltijoiden ratkaisuvallaa koskevan delegointipäätöksen muutokset, jotka on tehty perusopetuslain ja oppivelvollisuuslain muutosten johdosta. Uusi delegointipäätös on tullut voimaan 1.8.2025.

Opetushallitus on antanut 29.10.2025 esiopetuksen opetussuunnitelman perusteita koskevan muutosmääräyksen, jolla esiopetuksen opetussuunnitelmaa muutetaan luvun 5.5.1 osalta siten, että pidennetyn

oppivelvollisuuden päätöksen saaneelle lapselle tulee tehdä perusopetuslain 17 §:n mukainen erityisen tuen päätös 31.7.2026 saakka. 1.8.2026 alkaen varhennetun oppivelvollisuuden päätöksen saaneelle lapselle tehdään tukea koskeva päätös perusopetuslain 20 f §:n mukaisesti.

1.8.2025 voimaan tulleilla perusopetuslain muutoksilla on kumottu perusopetuslain 17 § eikä delegointipäätöksessä ole enää mainintoja erityisen tuen päätösten osalta. Erityisen tuen päätösten tekeminen pidennetyn oppivelvollisuuden päätöksen saaneelle lapselle edellyttää ratkaisuvallan määrittämistä. Päätösehdotuksen mukaan varhaiskasvatuksen aluepäällikkö päättäisi suomenkielisen varhaiskasvatuksen järjestämässä esiopetuksessa olevan pidennetyn oppivelvollisuuden päätöksen saaneen lapsen perusopetuslain 17 §:n mukaisesta erityisestä tuesta. Ratkaisulta on samansisältöinen kuin lapsikohtaisissa perusopetuslain 20 f §:n nojalla tehtävissä tuen päätöksissä. Tämän erillispäätöksen mukainen ratkaisulta olisi voimassa 1.2.-31.7.2026.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026 § 14

§ 14

Erillispäätös suomenkielisen perusopetuksen tulosityksikön viranhaltijoiden opetuslainsäädäntöön perustuvan ratkaisuvallan määrittämisestä ajalle 1.2.-31.7.2026

Valmistelijat / lisätiedot:
Sirviö Jemina
Loisa-Turunen Miia
Leino Virpi
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Perusopetuksen johtaja Nurmi Juha

Kasvun ja oppimisen lautakunta

1

Päätää, että rehtorin tai koulunjohtajan ratkaisuvalltaan kuuluu koulunsa pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaan perusopetuslain 17 §:n mukaisesta erityisestä tuesta päättäminen, kun kyse on muusta kuin vaativan tuen oppilaasta.

2

Päätää, että aluepäällikön ratkaisuvalltaan kuuluu oman alueensa pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaan perusopetuslain 17 §:n mukaisesta erityisestä tuesta päättäminen, kun kyseessä on vaativan tuen oppilas.

3

Päätää, että kohtien 1-2 ratkaisuvallta on voimassa 31.7.2026 asti.

Käsittely

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Perusopetuslain muutokset oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämisestä ovat tulleet pääosin voimaan 1.8.2025. Oppivelvollisuuslakia koskevat muutokset tulevat voimaan 1.8.2026.

Kasvun ja oppimisen lautakunta on 21.5.2025 § 100 hyväksynyt suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikön viranhaltijoiden opetuslainsäädäntöön perustuvan ratkaisuvallan (delegointipäätös) muutokset, jotka on tehty perusopetuslain ja oppivelvollisuuslain muutosten johdosta. Uusi delegointipäätös on tullut voimaan 1.8.2025.

Perusopetuslain muuttamista koskevan lain (1090/2024) mukaan ennen 1.8.2025 tehty päätös erityisestä tuesta on saatettava 4 a luvun mukaiseksi viimeistään 31.8.2026. Oppivelvollisuuslain muuttamista koskevan lain (1091/2024) mukaan ennen 1.8.2026 tehty päätös pidennetystä oppivelvollisuudesta tulee saattaa 2 §:n 3 momentin mukaiseksi varhennettua oppivelvollisuutta tai perusopetuslain 20 i §:n mukaiseksi vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella järjestettävää opetusta koskevaksi päätökseksi viimeistään 31.8.2026.

Opetushallitus on antanut 29.10.2025 esiopetuksen opetussuunnitelman perusteita koskevan muutosmääräyksen, jolla esiopetuksen opetussuunnitelmaa muutetaan luvun 5.5.1 osalta siten, että pidennetyn oppivelvollisuuden päätöksen saaneelle lapselle tulee tehdä perusopetuslain 17 §:n mukainen erityisen tuen päätös 31.7.2026 saakka. 1.8.2026 lukien varhennetun oppivelvollisuuden päätöksen saaneelle lapselle tehdään tukea koskeva päätös perusopetuslain 20 f §:n mukaisesti.

Espoossa on oppilaita, joiden ennen 1.8.2025 perusopetuslain 17 §:n nojalla tehty erityisen tuen päätös sisältää oppivelvollisuuslain 2 §:n 3 momentin tarkoittaman päätöksen pidennettyyn oppivelvollisuuteen ottamisesta. Näiden oppilaiden erityisen tuen päätökset voidaan päättää edellä mainitut siirtymäsäännökset ja asiaan liittyvä Opetushallituksen ohjeistus huomioiden uuden lainsäädännön mukaisiksi vasta 1.8.2026 alkaen. Osan kohdalla on kuitenkin tarve tarkistaa ennen 1.8.2025 tehtyä erityisen tuen päätöstä lukuvuoden 2025-2026 aikana heidän tuen tarpeisiinsa liittyvien olennaisten muutosten seurauksena ja osoittaa mahdollisesti uusi koulupaikka.

Perusopetuslain 17 § on kumottu. Hallituksen esityksen (114/2024, s. 94-95) perusteella on kuitenkin katsottu, että ennen muutoslain voimaantuloa tehtyihin oppilaskohtaisiin hallintopäätöksiin voidaan soveltaa muutoslain voimaan tullessa voimassa olleita perusopetuslain (628/1998) säännöksiä tai sen nojalla annettuja säännöksiä. Oppilaille ennen 1.8.2025 tehdyt perusopetuslain 17 §:n nojalla tehdyt päätökset, jotka sisältävät oppivelvollisuuslain 2 §:n 3 momentin tarkoittaman päätöksen pidennettyyn

oppivelvollisuuteen ottamisesta, voitaisiin näin ollen tarkistaa soveltaen vanhaa lainsäädäntöä siirtymäsäännöksen puitteissa.

1.8.2025 voimaan tulleessa delegointipäätöksessä ei ole enää mainintoja erityisen tuen päätösten osalta. Oppilaskohtaisten päätösten tekeminen edellä mainitussa tilanteessa, edellyttää ratkaisuvallan määrittämistä. Päätösehdotuksen mukainen ratkaisuvallalta on samansisältöinen kuin oppilaskohtaisissa perusopetuslain 20 f §:n nojalla tehtävissä tuen päätöksissä. Tämän erillispäätöksen mukainen ratkaisuvallalta olisi voimassa 31.7.2026 asti, ja koskisi sekä suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikön järjestämää esiopetusta että perusopetusta.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

§ 15

Suomenkielisen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen viranhaltijoiden sekä peruskoulujen johtokuntien päätökset

Päätösehdotus

vs. Varhaiskasvatuksen johtaja Ulla Lehtonen:

Kasvun ja oppimisen lautakunta ei kuntalain 92 §:n perusteella ota käsiteltäväkseen seuraavia päätöksiä:

**vs. Varhaiskasvatuksen johtaja
Hankinta-asiat**

28.1.2026 § 1

Matinkylän päiväkodin irtokalusteiden hankinta

Talousasiat

28.1.2026 § 1

Lisämäärärahan myöntäminen Muksulan päiväkodin kannatusyhdistys ry:lle

Yleiset asiat

23.1.2026 § 1

Päätös korvaushakemukseen

**Varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, Espoonlahden varhaiskasvatus
Yleiset asiat**

14.1.2026 § 1

Päätös lapsen tukeen liittyvästä korvauksesta varhaiskasvatuksessa, Jupperin Ankkalampi-Duckies

14.1.2026 § 2

Päätös lapsen tukeen liittyvästä korvauksesta varhaiskasvatuksessa, Norlandia Stepping Stones

**Varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, Matinkylä-Olarin varhaiskasvatus
Yleiset asiat**

21.1.2026 § 1

Päätös lapsen tukeen liittyvästä korvauksesta varhaiskasvatuksessa, Pilke Maria Montessori

Varhaiskasvatuksen kehittämispäällikkö
Yleiset asiat

9.1.2026 § 1

Päätös tutkimusluvan myöntämisestä tutkimukselle Varhaiskasvatusyksikön johtaminen ja johtajuus diskurssina. Varhaiskasvatusyksikön johtaminen eri toimijatasojen näkökulmasta.

9.1.2026 § 2

Päätös tutkimusluvan myöntämisestä tutkimukselle Kieli- ja viestintähaasteet varhaiskasvatuksen hakutilanteissa.

12.1.2026 § 3

Päätös tutkimusluvan myöntämisestä tutkimukselle Varhaiskasvatuksen opettajan rooli lasten liikuntamotivaation lisääjänä.

13.1.2026 § 4

Päätös tutkimusluvan myöntämisestä tutkimukselle Positiivinen johtaminen - Myönteiset käytännöt työhyvinvoinnin edistäjänä varhaiskasvatuksessa.

21.1.2026 § 5

Päätös tutkimusluvan myöntämisestä tutkimukselle Pienten lasten osallisuus. Alle 3-vuotiaiden lasten osallisuuden tukeminen varhaiskasvatuksessa.

21.1.2026 § 6

Päätös tutkimusluvan myöntämisestä tutkimukselle Ihmeelliset vuodet kansallinen tutkimus.

21.1.2026 § 7

Päätös tutkimusluvan myöntämisestä tutkimukselle Jaettu johtajuus ja työhön kiinnittyminen - henkilöstön kokemuksia varhaiskasvatuksen apulaisjohtajamallista.

22.1.2026 § 8

Päätös tutkimusluvan myöntämisestä tutkimukselle Alle 3-vuotiaiden liikuntakasvatus, pienin askelin.

Perusopetuksen johtaja Juha Nurmi:

Kasvun ja oppimisen lautakunta ei kuntalain 92 §:n perusteella ota käsiteltäväkseen seuraavia päätöksiä:

**Perusopetuksen johtaja
Hankinta-asiat**

27.1.2026 § 1

Sunan koulun irtokalusteiden hankinta

Henkilöstöasiat

28.1.2026 § 1

Toistaiseksi otetun päätoimisen tuntiopettajan siirtäminen peruskoulun lehtorin (951085) virkaan 1.8.2026 lukien

**Hallintopalvelujen päällikkö, suomenkielinen perusopetus
Yleiset asiat**

13.1.2026 § 1

SUPE 1/2026 Päätös tutkimusluvan myöntämisestä opinnäytetyölle Kodin ja koulun yhteistyö alakoulun ensimmäisellä luokalla - odotukset ja toteutuminen luokanopettajien sekä huoltajien näkökulmasta

**Opetuksen tuen päällikkö, suomenkielinen perusopetus
Talousasiat**

23.1.2026 § 1

Perusopetuksen iltapäivätoiminnan avustus Espoon Steinerkoulun kannatusyhdistykselle kevätlukukaudelle 2026

**Rehtori, Hansakallion koulu
Yleiset asiat**

20.1.2026 § 1

SUPE 3/2026 Päätös tutkimusluvan myöntämisestä opinnäytetyölle Matematiikan oppimisvaikeudet ja opettajan tukikeinot alakouluissa (luokat 3-6)

**Rehtori, Kuitinmäen koulu
Henkilöstöasiat**

28.1.2026 § 1

Peruskoulun käsityön lehtori, 802216, määräaikainen virkasuhde, Kuitinmäen koulu, ESPOO-03-1795-25

va. koulunjohtaja, Lahnuksen koulu
Yleiset asiat

21.1.2026 § 1

SUPE 2/2026 Päättös tutkimusluvan myöntämisestä opinnäytetyölle Ulkona aktiivisesti opettavien luokanopettajien ja heidän oppilaidensa huoltajien näkemyksiä ulkona opettamisen merkityksistä.

Rehtori, Meritorin koulu
Yleiset asiat

19.1.2026 § 1

SUPE 4/2026 Päättös tutkimusluvan myöntämisestä opinnäytetyölle Älylaitteiden käytön vaikutuksia alakouluikäisten oppilaiden keskittymiskykyyn ja toiminnanohjaukseen opettajien näkökulmasta.

Rehtori, Pohjois-Tapiolan koulu
Henkilöstöasiat

14.1.2026 § 1

Erityisopettaja, 949730, määräaikainen virkasuhde, Pohjois-Tapiolan koulu, ESPOO-03-1883-25

Rehtori, Saarnilaakson koulu
Henkilöstöasiat

20.1.2026 § 1

Peruskoulun suomen kielen ja kirjallisuuden sekä suomi toisena kielenä päätoiminen tuntiopettaja, ottaminen määräaikaiseen virkasuhteeseen, Saarnilaakson koulu, ESPOO-03-1762-25

Rehtori, Vanttilan koulu
Henkilöstöasiat

20.1.2026 § 1

Peruskoulun oppilaanohjauksen lehtori, 802209, määräaikainen virkasuhde, Vanttilan koulu, ESPOO-03-1724-25

Rehtori, Viherlaakson koulu
Henkilöstöasiat

21.1.2026 § 1

Erityisopettaja, 801633, määräaikainen virkasuhde, Viherlaakson koulu, ESPOO-03-1790-25

Peruskoulujen johtokuntien pöytäkirjat

Järvenperän koulun johtokunta 19.1.2026
Karakallion koulun johtokunta 7.1.2026
Karamzinin koulun johtokunta 13.1.2026
Leppävaaran koulun johtokunta 7.1.2026
Lintumetsän koulun johtokunta 7.1.2026
Mankkaan koulun johtokunta 9.1.2026
Pohjois-Tapiolan koulun johtokunta 13.1.2026

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

80/105

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 16

28.01.2026

Asianumero 4274/01.01.04/2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026 § 16

§ 16

Oikaisuvaatimus virkasuhteen purkamisesta koeaikana

Valmistelijat / lisätiedot:
Hurme Siiri

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Toisen asteen koulutuksen johtaja Paavola Jussi

Kasvun ja oppimisen lautakunta hylkää 3.12.2025 saapuneen oikaisuvaatimuksen, joka on tehty rehtorin päätöksestä 18.11.2025 § 6 purkaa lukion tuntiopettajan virkasuhde koeaikana.

Käsittely

vs. Toisen asteen koulutuksen johtaja Jussi Paavolan estyneenä ollessa asian esitteli kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Merja Narvo-Akkola.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Rehtori on päätöksellään 18.11.2025 § 6 purkanut lukion tuntiopettajan virkasuhteen koeaikana. Päätöksestä on tehty oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa.

Oikaisuvaatimus esitetään hylättäväksi, koska rehtorin päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, toimivaltaisen viranomaisen päätöksenä eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen. Liitteessä on tarkemmat perustelut oikaisuvaatimuksen hylkäämiseen sekä kannanotot oikaisuvaatimuksessa esitettyihin väitteisiin ja vaatimuksiin.

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

81/105

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 16

28.01.2026

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Ei julkaista Oikaisuvaatimus 3.12.2025 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Rehtorin päätös 18.11.2025 § 6 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Perustelut päätökselle (sisältää henkilötietoja)

Tiedoksi

Asianumero 4166/01.01.01/2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026 § 17

§ 17

Oikaisuvaatimus 17.11.2025 määräaikaisen peruskoulun historian ja uskonnon lehtorin valinnasta (ESPOO-03-1561-25)

Valmistelijat / lisätiedot:
Hurme Siiri

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Perusopetuksen johtaja Nurmi Juha

Kasvun ja oppimisen lautakunta hylkää Leppävaaran koulun rehtorin päätöksestä 4.11.2025 § 3 tehdyn, 17.11.2025 saapuneen oikaisuvaatimuksen.

Perustelut: Leppävaaran koulun rehtorin päätöksellä 4.11.2025 § 3 virkaan valittu on huomioon ottaen koulutus ja kokemus sekä haastattelujen perusteella tehty kokonaisarviointi hakijoista tehtävään soveltuvien. Leppävaaran koulun rehtori on valinnassa käyttänyt hänelle kuuluvaa harkintavaltaa. Harkintavaltaa ei ole käytetty syrjivästi. Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen. Oikaisuvaatimus ei anna aihetta päätöksen muuttamiseen.

Käsittely

Esittelijän selostusosaan tekemä tekninen korjaus on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Leppävaaran koulun rehtori on päätöksellään 4.11.2025 § 3 valinnut peruskoulun uskonnon ja historian lehtorin määräaikaiseen virkasuhteeseen. Päätöksestä on tehty määräajassa oikaisuvaatimus.

Oikaisuvaatimuksen on 17.11.2025 tehnyt yksi tehtävää hakeneista asianosaisena. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että hänet olisi tullut ainoana peruskoulun aineenopettajan kelpoisuusvaatimukset täyttävänä hakijana valita määräaikaiseen virkaan. Oikaisuvaatimuksen mukaan opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen mukaiset vaatimukset ovat täysin ehdottomia. Viran tullessa täytettäväksi tulee ensin katsoa muodollisesti pätevät hakijat, joiden joukosta valitaan virkaan sopivin. Oikaisuvaatimuksen mukaan virkaan ei voida valita epäpätevää henkilöä, jos virkaan on hakenut muodollisesti pätevä henkilö. Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, että lautakunta kumoaa valinnasta tehdyn päätöksen ja valitsee hänet historian ja uskonnon lehtorin määräaikaiseen virkaan Leppävaaran kouluun.

Oikaisuvaatimus on annettu tiedoksi rehtorille ja virkasuhteeseen valitulle. Valitulle on varattu tilaisuus antaa lausuma. Virkaan valittu ei ole antanut lausumaa määräajassa.

Hakuilmoitus

Tehtävä oli julkisessa haussa 6.10.-20.10.2025.

Kelpoisuusvaatimuksena tehtävään on peruskoulun uskonnon ja historian lehtorin kelpoisuus.

Tehtävässä edellytetään ryhmän hallintataitoja, taitoa kohdata oppilas omista lähtökohdistaan sekä halua kehittää kodin ja koulun yhteistyötä. Tehtävässä arvostetaan verkostotyön osaamista, itsensä johtamisen taitoja sekä valmentavaa työtettä.

Tehtävässä arvostetaan soveltuvaa kokemusta, vahvaa ryhmän hallintaa, kykyä luoda turvallinen ja kannustava oppimisympäristö sekä monipuolisten ja oppilaslähtöisten opetusmenetelmien hallintaa, jotka tukevat erilaisten oppijoiden tarpeita.

Hakuajan puitteissa saapui 39 hakemusta. Hakemusten perusteella kelpoisuusvaatimukset täyttäviä hakijoita oli 1.

Kelpoisuus

Peruskoulun aineenopettajan kelpoisuus määräytyy opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998, kelpoisuusasetus) 5 §:n mukaan.

Aineenopetusta on kelpoinen antamaan henkilö, joka on suorittanut:

- 1) ylemmän korkeakoulututkinnon;
- 2) kussakin opetettavassa aineessa vähintään 60 opintopisteen laajuiset aineenopettajan koulutukseen kuuluvat opetettavan aineen opinnot, jotka

ovat oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden perusopinnot ja aineopinnot; sekä

3) vähintään 60 opintopisteen tai vähintään 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot.

Sen estämättä, mitä edellä 2 kohdassa säädetään, kelpoisuuden tuottavat osaltaan kussakin opetettavassa aineessa aineenopettajan koulutukseen kuuluvat opetettavan aineen opinnot, jotka sisältävät yliopistossa suoritettut perus- ja aineopinnot, laajuudeltaan yhteensä vähintään 35 opintoviikkoa.

Haastattelut

Peruskoulun lehtorin virkaan tuli hakuaikana 39 hakemusta, joista 1 täytti kelpoisuusvaatimukset. Hakijoista 8 kutsuttiin haastatteluun kelpoisuuden, työkokemuksen, ilmoituksessa mainittujen sekä hakijoilta hakemuksessa kysyttyjen tehtävässä edellytetään ja arvostamme kohtien kriteereiden täyttymisen perusteella.

Perustuslain mukaiset nimitysperusteet

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 6 §:n mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa.

Perustuslain 125.2 §:n mukaisia yleisiä nimitysperusteita ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Taidolla tarkoitetaan koulutuksella ja kokemuksella hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetellulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä.

Perustuslain mukaiset nimitysperusteet ovat tulkinnanvaraisuutensa vuoksi oikeudelliselta sitovuudeltaan väljiä. Virantäyttöön kuuluu myös harkintavaltaa. Nimitysperusteiden soveltamisen yhteydessä harkintavalta ilmenee muun muassa viranomaisen oikeutena määritellä viran työtehtävät, painottaa nimitysperusteita tehtävien mukaisesti sekä päättää siitä, mikä merkitys viranhakijoiden erilaisille ansioille on annettava.

Perustuslain yleisiä nimitysperusteita tulee tulkita yhteydessä kyseisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin. Tällöin huomioidaan myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset työtehtävät.

Kannanotot oikaisuvaatimuksen väitteisiin

Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että hänet olisi tullut valita virkaan, sillä hän oli hakijoista ainoa, joka täytti viran muodolliset kelpoisuusvaatimukset. Oikaisuvaatimuksen mukaan vaatimukset ovat

täysin ehdottomia, ja mikäli virkaa on hakenut kelpoisuusvaatimukset täyttäviä hakijoita, tulee joku heistä valita virkaan.

Peruskoulun aineenopettajan kelpoisuusvaatimukset määräytyvät kelpoisuusasetuksen 5 §:n mukaisesti. Aineenopettajaksi on kelpoinen henkilö, jolla on ylempi korkeakoulututkinto, kussakin opetettavassa aineessa vähintään 60 opintopisteen laajuiset aineenopettajan koulutukseen kuuluvat opetettavan aineen opinnot, jotka ovat oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden perusopinnot ja aineopinnot sekä vähintään 60 opintopisteen tai vähintään 35 opintoviikon laajuiset opettajan pedagogiset opinnot.

Nyt kyse on alle vuoden kestävästä määräaikaisesta historian ja uskonnon lehtorin virasta. Kelpoisuusvaatimukset ovat ehdottomia silloin, kun kyse on vakituiseen virkaan valittavasta henkilöstä. Kelpoisuusasetuksen 23 §:n mukaan sen estämättä, mitä muualla tässä asetuksessa säädetään, opetusta voidaan väliaikaisesti enintään vuoden ajaksi määrätä antamaan henkilö, jolla on riittävä koulutus ja tehtävän edellyttämä taito. Tällainen henkilö voidaan kuitenkin määrätä antamaan opetusta yli kuuden kuukauden ajaksi vain, jos tehtävän edellyttämät kelpoisuusvaatimukset täyttäviä henkilöitä ei ole määräystä annettaessa saatavilla tai jos siihen on muu erityinen syy.

Virkaan valittu ei täytä kaikkia tehtävän kelpoisuusvaatimuksia. Hän on suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon sekä pedagogiset opinnot. Hänellä on aineenopettajan pätevyys opetettavista aineista historiassa, mutta ei uskonnossa. Hänellä on kelpoisuusasetuksen 23 §:n mukainen riittävä koulutus ja tehtävän edellyttämä taito. Hänellä on pitkä työkokemus opettajan tehtävissä. Valittu täyttää myös tehtävän edellytykset ja arvostettavat asiat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on haastateltu osana valintaprosessia. Haastattelun perusteella on katsottu, että hän ei ole tehtävään soveltuva. Oheismateriaalina on ansiovertailu tehtävään valitun ja oikaisuvaatimuksen tekijän osalta.

Oikeuskäytännössä (esim. KHO 2005:44) on painotettu kokonaisharkintaa, missä kunnan oma käsitys koulun tarpeista ja tavoitteista sekä niiden edellyttämästä rekrytointitarpeesta saa sijaa muodollisten kriteerien ohitse.

Valintapäätös on perustunut hakijoiden koulutukseen ja kokemukseen sekä hakuilmoituksen mukaisiin edellytyksiin ja arvostettaviin asioihin. Haastattelulla on ollut keskeinen merkitys hakijoiden soveltuvuutta arvioitaessa. Virkaan valittu täyttää tehtävän edellytykset ja arvostettavat asiat hakijoista parhaiten. Hän on kokonaisuutena arvioiden ansioituneempi tehtävään kuin oikaisuvaatimuksen tehnyt hakija. Päätös ei ole syrjivä. Valinnalle on ollut kelpoisuusasetuksen 23 §:n mukainen erityinen syy.

Yhteenveto

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytännön perusteella soveliaisuutta (soveltuvuutta) pidetään olennaisena opettajan valintaperusteena (esim. KHO 19.5.1993 T 1926). Selvityksenä soveltuvuudesta voivat olla mm. henkilökohtainen haastattelu, hakijan työskentely kunnan koulun palveluksessa, työtodistukset ja koulun rehtorin antamat lausunnot/suositukset.

Leppävaaran koulun rehtorin päätös on perustunut kokonaisharkintaan siitä, kenellä hakijoista on arvioitu olevan parhaat edellytykset tehtävän menestykselliseen hoitamiseen. Valintapäätös on tehty hakuilmoituksen mukaisten edellytysten ja arvostettavien asioiden perusteella. Päätöstä tehtäessä on koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi huomioitu haastattelut ja niissä esiin tulleet seikat. Virkasuhteeseen valitulla on edellä mainittu kokonaisharkinta huomioon ottaen katsottu olevan hakijoista parhaat edellytykset tehtävän menestykselliseen hoitamiseen. Asiassa on kelpoisuusasetuksen 23 §:n mukainen erityinen syy valinnalle.

Leppävaaran koulun rehtorin päätös ei ole syrjivä eikä muutoinkaan lain vastainen. Oikaisuvaatimus tulee hylätä.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Hakuilmoitus
- Ei julkaista Asianosaisen oikaisuvaatimus 17.11.2025 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Rehtorin päätös 4.11.2025 § 3 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Ansiovertailu (sisältää henkilötietoja)

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

87/105

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 18

28.01.2026

Asianumero 4355/01.01.01/2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026 § 18

§ 18

Oikaisuvaatimus 8.12.2025 peruskoulun rehtorin virkavalinnasta (ESPOO-03-1587-25)

Valmistelijat / lisätiedot:
Hurme Siiri

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Perusopetuksen johtaja Nurmi Juha

Kasvun ja oppimisen lautakunta hylkää perusopetuksen johtajan päätöksestä 19.11.2025 § 18 tehdyn, 8.12.2025 saapuneen oikaisuvaatimuksen.

Perustelut: Perusopetuksen johtajan päätöksellä 19.11.2025 § 18 virkaan valittu täyttää tehtävän kelpoisuusvaatimukset. Virkaan valittu on huomioon ottaen koulutus ja kokemus sekä haastattelujen perusteella tehty kokonaisarviointi hakijoista tehtävään soveltuvien. Perusopetuksen johtaja on valinnassa käyttänyt hänelle kuuluvaa harkintavaltaa. Harkintavaltaa ei ole käytetty syrjivästi. Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen. Oikaisuvaatimus ei anna aihetta päätöksen muuttamiseen.

Käsittely

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Perusopetuksen johtaja on päätöksellään 19.11.2025 § 18 valinnut peruskoulun rehtorin toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen. Päätöksestä on tehty määräajassa yksi oikaisuvaatimus.

Oikaisuvaatimuksen on 8.12.2025 tehnyt espoolainen yhdistys kunnan jäsenenä. Kunnan jäsen on täydentänyt oikaisuvaatimusta 17.12.2025. Oikaisuvaatimuksessa katsotaan, että erästä virkaa hakenutta henkilöä olisi syrjitty tahallisesti, sillä ei ole olemassa mitään sellaista kelpoisuusvaatimusta, jota hän ei täyttäisi. Oikaisuvaatimuksen mukaan päätös on kumottava, sillä se on vastoin lakia ja perustuu valheeseen. Oikaisuvaatimuksessa katsotaan, että päätös on vastoin tarkoituksenmukaisuutta ja syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa sekä päätös on muutoinkin lainvastainen. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa todetaan, että Espoon tietyt valmistelijat ja päättäjät-viranhaltijat toimivat syrjivästi ja epärehellisesti.

Oikaisuvaatimus on annettu tiedoksi aluepäällikölle ja virkasuhteeseen valitulle. Valitulle on varattu tilaisuus antaa lausuma. Virkaan valittu ei ole antanut lausumaa määräajassa.

Hakuilmoitus

Tehtävä oli julkisessa haussa 20.10.-3.11.2025.

Kelpoisuusvaatimuksena tehtävään on rehtorin kelpoisuus.

Tehtävässä edellytetään:

- yleissivistävän koulun johtamiskokemusta,
- vankkaa opetussuunnitelmaosaamista,
- vahvaa henkilöstöjohtamista,
- erinomaisia yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja,
- osaamista ja motivaatiota koulun talouden johtamiseen sekä verkostojen johtamista rehtorin tehtävää toteuttaessa.

Tehtävässä arvostetaan valmentavaa työtettä, itsensä johtamisen taitoja, halua jakaa omaa osaamista sekä alueellisesti että kaupunkitasolla, sekä aktiivista, kehittävää otetta lähikouluperiaatteen toteuttamisessa uuden oppimisen tuen lakiuudistuksen myötä.

Hakuajan puitteissa saapui 15 hakemusta. Hakemusten perusteella kelpoisuusvaatimukset täyttäviä hakijoita oli 14.

Kelpoisuus

Rehtorin kelpoisuus määräytyy opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998, kelpoisuusasetus) 2 §:n mukaan.

Rehtoriksi on kelpoinen henkilö, jolla on:

- 1) ylempi korkeakoulututkinto;

- 2) kelpoisuusasetuksessa säädetty asianomaisen koulutusmuodon opettajan kelpoisuus;
- 3) riittävä työkokemus opettajan tehtävissä; sekä
- 4) opetushallituksen hyväksymien perusteiden mukainen opetushallinnon tutkinto, vähintään 25 opintopisteen tai vähintään 15 opintoviikon laajuiset yliopiston järjestämät opetushallinnon opinnot taikka muulla tavalla hankittu riittävä opetushallinnon tuntemus.

Haastattelut

Peruskoulun rehtorin virkaan tuli hakuaikana 15 hakemusta, joista 14 täytti kelpoisuusvaatimukset. Haastatteluun kutsuttiin 4 kelpoisuusehdon täyttävää hakijaa koulutuksen, työkokemuksen, hakemuksen ja hakuilmoituksessa mainittujen tehtävässä edellytetään kriteerien perusteella.

Perustuslain mukaiset nimitysperusteet

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 6 §:n mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa.

Perustuslain 125.2 §:n mukaisia yleisiä nimitysperusteita ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Taidolla tarkoitetaan koulutuksella ja kokemuksella hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetellulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä.

Perustuslain mukaiset nimitysperusteet ovat tulkinnanvaraisuutensa vuoksi oikeudelliselta sitovuudeltaan väljiä. Virantäyttöön kuuluu myös harkintavaltaa. Nimitysperusteiden soveltamisen yhteydessä harkintavalta ilmenee muun muassa viranomaisen oikeutena määritellä viran työtehtävät, painottaa nimitysperusteita tehtävien mukaisesti sekä päättää siitä, mikä merkitys viranhakijoiden erilaisille ansioille on annettava.

Perustuslain yleisiä nimitysperusteita tulee tulkita yhteydessä kyseisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin. Tällöin huomioidaan myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset työtehtävät.

Kannanotot oikaisuvaatimuksen väitteisiin

Oikaisuvaatimuksen tehnyt yhdistys katsoo, että erästä virkaa hakenutta henkilöä on syrjitty, kun hänen ei ole katsottu täyttäneen viran kelpoisuusvaatimuksia.

Rehtorin viran kelpoisuusvaatimukset määräytyvät kelpoisuusasetuksen 2 §:n mukaisesti. Rehtoriksi on kelpoinen henkilö, jolla on ylempi korkeakoulututkinto, kelpoisuusasetuksessa säädetty asianomaisen koulutusmuodon opettajan kelpoisuus, riittävä työkokemus opettajan tehtävissä sekä opetushallituksen hyväksymien perusteiden mukainen opetushallinnon tutkinto, vähintään 25 opintopisteen tai vähintään 15 opintoviikon laajuiset yliopiston järjestämät opetushallinnon opinnot taikka muulla tavalla hankittu riittävä opetushallinnon tuntemus.

Koulutuksen järjestäjä harkitsee kulloinkin täytettävän tehtävän perusteella työkokemuksen ja opetushallinnon tuntemuksen riittävyyden (Oikeuskirjallisuudessa esim. Lahtinen-Lankinen: Koulutuksen lainsäädäntö käytännössä, 2020, s. 380). Oikaisuvaatimuksessa viitatus syrjityksi väitetyn henkilön hakemuksen mukaan hänellä on opettajankokemusta yhteensä 1v 11kk. Tästä työkokemuksesta 1kk 28p on ollut lukiosta vuodelta 2024. Muu opettajakokemus on hakemuksen perusteella 1980- ja 1990-luvuilta. Tämän lisäksi virkaa hakeneella on yhteensä 3v 5kk kokemusta luennoitsijana yliopistossa vuosina 1994-1997. Virkaa hakeneella henkilöllä ei ole riittävää työkokemusta opettajan tehtävissä, eikä hän näin ollen täytä kelpoisuutta peruskoulun rehtorin virkaan.

Oikaisuvaatimuksen mukaan päätös on kumottava, sillä se on vastoin lakia ja perustuu valheeseen. Oikaisuvaatimuksessa katsotaan, että päätös on vastoin tarkoituksenmukaisuutta ja syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa sekä päätös on muutoinkin lainvastainen. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa todetaan, että Espoon tietyt valmistelijat ja päättäjät-toimijat toimivat syrjivästi ja epärehellisesti. Väitteet ovat yksilöimättömiä.

Suomenkielisen perusopetuksen tulosyksikön toimintaohjeen 4.1 §:n mukaan tulosyksikön johtaja ottaa vakituisesti palkattavat peruskoulujen rehtorit ja määrää heidän sijoituskoulunsa virkaa täytettäessä. Perusopetuksen johtaja ei ole ylittänyt toimivaltaansa tehdessään päätöksen peruskoulun rehtorin virkavalinnasta.

Kuten edellä on todettu, hakijoista 14 oli hakemusten perustella kelpoisia tehtävään. Haastatteluihin kutsuttiin kelpoisista hakijoista 4. Haastatteluihin on valittu kelpoisuuden, työkokemuksen ja ilmoituksessa mainittujen ja hakijoilta hakemuksessa kysytyjen edellytysten täyttymisten perusteella.

Valittu täyttää kelpoisuusvaatimukset. Hän on suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon, pedagogiset opinnot sekä opetushallinnon tutkinnon. Hänellä on riittävä työkokemus opettajan tehtävissä. Valittu täyttää myös tehtävän edellytykset. Hänellä on yli 5 vuoden kokemus rehtorin tehtävistä sekä 3 vuoden kokemus virka-apulaisrehtorin tehtävistä.

Oikaisuvaatimuksessa viitattua henkilöä ei ole haastateltu virkaan, eikä hän täytä viran kelpoisuusvaatimuksia. Hän ei ole ansioituneempi kuin valittu.

Valintapäätös on perustunut hakijoiden koulutukseen ja kokemukseen sekä hakuilmoituksen mukaisiin edellytyksiin ja arvostettaviin asioihin. Virkaan valittu täyttää kelpoisuusvaatimukset. Hän täyttää tehtävän edellytykset ja arvostettavat asiat hakijoista parhaiten. Hän on ansioituneempi tehtävään kuin oikaisuvaatimuksessa viitattu hakija. Päätös ei ole syrjivä.

Yhteenveto

Perusopetuksen johtajan päätös on perustunut kokonaisharkintaan siitä, kenellä hakijoista on arvioitu olevan parhaat edellytykset tehtävän menestykselliseen hoitamiseen. Valintapäätös on tehty hakuilmoituksen mukaisten edellytysten ja arvostettavien asioiden perusteella. Päätöstä tehtäessä on koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi huomioitu haastattelut ja niissä esiin tulleet seikat. Virkasuhteeseen valitulla on edellä mainittu kokonaisharkinta huomioon ottaen katsottu olevan hakijoista parhaat edellytykset tehtävän menestykselliseen hoitamiseen.

Perusopetuksen johtajan päätös ei ole syrjivä eikä muutoinkaan lain vastainen. Oikaisuvaatimus tulee hylätä.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Hakuilmoitus
- Ei julkaista Perusopetuksen johtajan päätös 19.11.2025 § 18 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Kunnan jäsenen oikaisuvaatimus 8.12.2025 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Kunnan jäsenen oikaisuvaatimuksen lisäys 17.12.2025 (sisältää henkilötietoja)

Tiedoksi

Asianumero 4627/01.01.01/2025

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026 § 19

§ 19

Oikaisuvaatimus 12.12.2025 ja 17.12.2025 peruskoulun rehtorin virkavalinnasta (ESPOO-03-1586-25)

Valmistelijat / lisätiedot:
Hurme Siiri

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Perusopetuksen johtaja Nurmi Juha

Kasvun ja oppimisen lautakunta hylkää perusopetuksen johtajan päätöksestä 9.12.2025 § 19 tehdyt, 12.12.2025 sekä 18.12.2025 saapuneet oikaisuvaatimukset.

Perustelut: Perusopetuksen johtajan päätöksellä 9.12.2025 § 19 virkaan valittu täyttää tehtävän kelpoisuusvaatimukset. Virkaan valittu on huomioon ottaen koulutus ja kokemus sekä haastattelujen perusteella tehty kokonaisarviointi hakijoista tehtävään soveltuvin. Perusopetuksen johtaja on valinnassa käyttänyt hänelle kuuluvaa harkintavaltaa. Harkintavaltaa ei ole käytetty syrjivästi. Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen. Oikaisuvaatimus ei anna aihetta päätöksen muuttamiseen.

Käsittely

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Perusopetuksen johtaja on päätöksellään 9.12.2025 § 19 valinnut peruskoulun rehtorin toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen. Päätöksestä on tehty määräajassa kaksi oikaisuvaatimusta.

Oikaisuvaatimuksen on 12.12.2025 tehnyt yksi tehtävää hakeneista asianosaisena. Asianosainen on täydentänyt oikaisuvaatimustaan 17.12.2025. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että perusopetuksen johtaja on jäävi ratkaisemaan asioita, joissa hän on yhtenä hakijana. Oikaisuvaatimuksen tehnyt asianosainen katsoo, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa ja että päätös on muutenkin lainvastainen. Oikaisuvaatimuksen mukaan koulun, kunnan ja oppilaiden etu on, että virkasuhteeseen nimitettäisiin nyt valittua pätevämpi ja ansioituneempi hakija. Hän katsoo olevansa kelpoinen ja virkaan valittua ansioituneempi tehtävään.

Oikaisuvaatimuksen on 18.12.2025 tehnyt espoolainen yhdistys kunnan jäsenenä. Oikaisuvaatimuksessa katsotaan, että erästä virkaa hakenutta henkilöä olisi syrjitty tahallisesti, sillä ei ole olemassa mitään sellaista kelpoisuusvaatimusta, jota hän ei täyttäisi. Oikaisuvaatimuksen mukaan päätös on kumottava, sillä se on vastoin lakia ja perustuu valheeseen. Oikaisuvaatimuksessa katsotaan, että päätös on vastoin tarkoituksenmukaisuutta ja syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa sekä päätös on muutoinkin lainvastainen.

Oikaisuvaatimukset on annettu tiedoksi aluepäällikölle ja virkasuhteeseen valitulle. Valitulle on varattu tilaisuus antaa lausuma. Virkaan valittu ei ole antanut lausumaa määräajassa.

Hakuilmoitus

Tehtävä oli julkisessa haussa 20.10.-3.11.2025.

Kelpoisuusvaatimuksena tehtävään on rehtorin kelpoisuus.

Tehtävässä edellytetään vankkaa peruskoulun johtamisosaamista, opetussuunnitelmaosaamista, suurten kokonaisuuksien hallintaa, erinomaista henkilöstöjohtamista sekä vahvaa talousosaamista. Edellytämme myös yhteisöllisen opiskeluhuollon johtamisosaamista sekä muutoksien johtamisen kokemusta. Erinomaiset vuorovaikutustaidot ovat edellytys tehtävässä suoriutumiselle.

Tehtävässä arvostetaan verkostotyön osaamista, itsensä johtamisen taitoja sekä valmentavaa työtettä.

Hakuajan puitteissa saapui 19 hakemusta. Hakemusten perusteella kelpoisuusvaatimukset täyttäviä hakijoita oli 18. Yksi hakijoista perui hakemuksensa.

Kelpoisuus

Rehtorin kelpoisuus määräytyy opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998, kelpoisuusasetus) 2 §:n mukaan.

Rehtoriksi on kelpoinen henkilö, jolla on:

- 1) ylempi korkeakoulututkinto;
- 2) kelpoisuusasetuksessa säädetty asianomaisen koulutusmuodon opettajan kelpoisuus;
- 3) riittävä työkokemus opettajan tehtävissä; sekä
- 4) opetushallituksen hyväksymien perusteiden mukainen opetushallinnon tutkinto, vähintään 25 opintopisteen tai vähintään 15 opintoviikon laajuiset yliopiston järjestämät opetushallinnon opinnot taikka muulla tavalla hankittu riittävä opetushallinnon tuntemus.

Haastattelut

Peruskoulun rehtorin virkaan tuli hakuaikana 19 hakemusta, joista 18 täytti kelpoisuusvaatimukset. Hakijoista 8 kutsuttiin ensimmäisen kierroksen yksilöhaastatteluihin kelpoisuuden, työkokemuksen, ilmoituksessa mainittujen sekä hakijoilta hakemuksessa kysytyjen tehtävässä edellytetään ja arvostamme kohtien kriteereiden täyttymisen perusteella. Haastatteluun kutsutuista yksi perui hakemuksensa.

Toisen kierroksen haastatteluun kutsuttiin ensimmäisen haastattelukierroksen kokonaisarvion perusteella 3 parhaiten menestynyttä hakijaa.

Perustuslain mukaiset nimitysperusteet

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 6 §:n mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa.

Perustuslain 125.2 §:n mukaisia yleisiä nimitysperusteita ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Taidolla tarkoitetaan koulutuksella ja kokemuksella hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetellulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä.

Perustuslain mukaiset nimitysperusteet ovat tulkinnanvaraisuutensa vuoksi oikeudelliselta sitovuudeltaan väljiä. Virantäyttöön kuuluu myös harkintavaltaa. Nimitysperusteiden soveltamisen yhteydessä harkintavalta ilmenee muun muassa viranomaisen oikeutena määritellä viran

työtehtävät, painottaa nimitysperusteita tehtävien mukaisesti sekä päättää siitä, mikä merkitys viranhakijoiden erilaisille ansioille on annettava.

Perustuslain yleisiä nimitysperusteita tulee tulkita yhteydessä kyseisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin. Tällöin huomioidaan myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset työtehtävät.

Kannanotot oikaisuvaatimuksen väitteisiin

Oikaisuvaatimuksen tehnyt asianosainen katsoo täyttävänsä viran kelpoisuusvaatimukset. Hakemuksen perusteella hänen ei ole katsottu täyttäneen viran kelpoisuusvaatimuksia. Oikaisuvaatimuksen tehnyt yhdistys katsoo, että erästä virkaa hakenutta henkilöä on syrjitty, kun hänen ei ole katsottu täyttäneen viran kelpoisuusvaatimuksia.

Rehtorin viran kelpoisuusvaatimukset määräytyvät kelpoisuusasetuksen 2 §:n mukaisesti. Rehtoriksi on kelpoinen henkilö, jolla on ylempi korkeakoulututkinto, kelpoisuusasetuksessa säädetty asianomaisen koulutusmuodon opettajan kelpoisuus, riittävä työkokemus opettajan tehtävissä sekä opetushallituksen hyväksymien perusteiden mukainen opetushallinnon tutkinto, vähintään 25 opintopisteen tai vähintään 15 opintoviikon laajuiset yliopiston järjestämät opetushallinnon opinnot taikka muulla tavalla hankittu riittävä opetushallinnon tuntemus.

Koulutuksen järjestäjä harkitsee kulloinkin täytettävän tehtävän perusteella työkokemuksen ja opetushallinnon tuntemuksen riittävyyden (oikeuskirjallisuudessa esim. Lahtinen-Lankinen: Koulutuksen lainsäädäntö käytännössä, 2020, s. 380). Oikaisuvaatimuksissa viitatus asianosaisen hakijan sekä syrjityksi väitetyn henkilön hakemuksen mukaan hänellä on opettajankokemusta yhteensä 1v 11kk. Tästä työkokemuksesta 1kk 28p on ollut lukiota vuodelta 2024. Muu opettajakokemus on hakemuksen perusteella 1980- ja 1990-luvuilta. Tämän lisäksi virkaa hakeneella on yhteensä 3v 5kk kokemusta luennoitsijana korkeakoulussa vuosina 1994-1997. Virkaa hakeneella henkilöllä ei ole riittävää työkokemusta opettajan tehtävissä, eikä hän näin ollen täytä kelpoisuutta peruskoulun rehtorin virkaan.

Oikaisuvaatimuksessa vedotaan siihen, että perusopetuksen johtaja olisi jäävi ratkaisemaan asioita, joissa oikaisuvaatimuksen tekijä on hakijana. Kunnallishallinnossa ei sovelleta ns. toisen asteen jääviä, jossa viranhaltijan osallistuminen asian käsittelyn useisiin vaiheisiin aiheuttaisi esteellisyyttä. Sama henkilö voi osallistua asian käsittelyyn sen kaikissa vaiheissa, mukaan lukien oikaisuvaatimuksen käsittely, jossa saman asian käsittely jatkuu kunnan ylemmässä viranomaisessa hallintoasiana.

Oikaisuvaatimuksessa vedotaan siihen, että virkaan tulisi nimittää valittua pätevämpi ja ansioituneempi hakija. Oikaisuvaatimuksessa hakija asianosaisena katsoo, että hän olisi ansioituneempi virkaan.

Kuten edellä on todettu, hakijoista 18 oli hakemusten perustella kelpoisia tehtävään. Haastatteluihin kutsuttiin kelpoisista hakijoista 8, joista yksi perui hakemuksensa. Haastatteluihin on valittu kelpoisuuden, työkokemuksen ja ilmoituksessa mainittujen ja hakijoilta hakemuksessa kysyttyjen edellytysten täyttymisten perusteella.

Valittu täyttää kelpoisuusvaatimukset. Hän on suorittanut ylemmän korkeakoulututkinnon, pedagogiset opinnot sekä opetushallinnon tutkinnon. Hänellä on riittävä työkokemus opettajan tehtävissä. Valittu täyttää myös tehtävän edellytykset.

Oikaisuvaatimuksen tekijää ei ole haastateltu virkaan, eikä hän täytä viran kelpoisuusvaatimuksia. Vakituiseen virkaan voidaan valita ainoastaan kelpoisuusvaatimukset täyttävä henkilö. Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole ansioituneempi kuin valittu.

Valintapäätös on perustunut hakijoiden koulutukseen ja kokemukseen sekä hakuilmoituksen mukaisiin edellytyksiin ja arvostettaviin asioihin. Virkaan valittu täyttää kelpoisuusvaatimukset ja hänellä on kokemusta peruskoulun rehtorin sekä virka-apulaisrehtorin tehtävistä. Hän täyttää tehtävän edellytykset ja arvostettavat asiat hakijoista parhaiten. Hän on ansioituneempi tehtävään kuin oikaisuvaatimuksen tehnyt hakija. Päätös ei ole syrjivä.

Yhteenveto

Perusopetuksen johtajan päätös on perustunut kokonaisharkintaan siitä, kenellä hakijoista on arvioitu olevan parhaat edellytykset tehtävän menestykselliseen hoitamiseen. Valintapäätös on tehty hakuilmoituksen mukaisten edellytysten ja arvostettavien asioiden perusteella. Päätöstä tehtäessä on koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi huomioitu haastattelut ja niissä esiin tulleet seikat. Virkasuhteeseen valitulla on edellä mainittu kokonaisharkinta huomioon ottaen katsottu olevan hakijoista parhaat edellytykset tehtävän menestykselliseen hoitamiseen.

Perusopetuksen johtajan päätös ei ole syrjivä eikä muutoinkaan lain vastainen. Oikaisuvaatimus tulee hylätä.

Päätöshistoria

Liitteet

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

97/105

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 19

28.01.2026

Oheismateriaali

- Hakuilmoitus
- Ei julkaista Perusopetuksen johtajan päätös 9.12.2025 § 19 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Asianosaisen oikaisuvaatimus 12.12.2025 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Asianosaisen oikaisuvaatimuksen lisäys 17.12.2025 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Kunnan jäsenen oikaisuvaatimus 18.12.2025 (sisältää henkilötietoja)

Tiedoksi

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026 § 20

§ 20

Päätökset ja kirjelmät

Valmistelijat / lisätiedot:
Kilpeläinen Anna
Plosila Riina
Kolomainen Anastasia
Saloranta-Eriksson Outi
Leino Virpi
Parviainen Ilona
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kasvun ja oppimisen lautakunta merkitsee tiedoksi Espoon kaupungin lausunnon Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntöön luonnoksesta laiksi perusopetuslain muuttamisesta.

Käsittely

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Opetus- ja kulttuuriministeriö on valmistellut luonnoksen laiksi perusopetuslain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan perusopetuslakia muutettavaksi siten, että siinä olisi oppilaiden arviointiin ja opinnoissa etenemiseen liittyvät yhtenäiset menettelyt.

Luonnos on julkaistu suomeksi ja ruotsiksi lausuntopalvelu.fi-palvelussa 12.12.2025 ja lausuntoja pyydetään aikavälillä 12.12.2025-23.1.2026. Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt Espoon kaupungilta lausuntoa luonnoksesta laiksi perusopetuslain muuttamisesta.

Espoon kaupungin lausunto on valmisteltu suomenkielisen perusopetuksen, ruotsinkielisten sivistyspalveluiden ja toimialan esikunnan yhteistyönä. Lausunnonle asetetun aikataulun vuoksi Espoon kaupungin antama lausunto tuodaan kasvun ja oppimisen lautakunnalle tiedoksi.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Lausuntopyyntö luonnoksesta laiksi perusopetuslain muuttamisesta 12.12.2025
- Espoon lausunto luonnoksesta laiksi perusopetuslain muuttamisesta

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Pöytäkirja

100/105

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 21

28.01.2026

Asianumero 34/00.02.01/2026

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2026 § 21

§ 21

Selostukset ja ilmoitusasiat

Valmistelijat / lisätiedot:
Yli-Luoma Emmi

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kasvun ja oppimisen lautakunta merkitsee tiedoksi selostukset ja ilmoitusasiat.

Käsittely

Päätös

Ei selostuksia tai ilmoitusasioita.

Selostus

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 1, § 2, § 3, § 4, § 5, § 8, § 9, § 10, § 11, § 15, § 20, § 21

Muutoksenhakukielto

Edellä mainitusta päätöksestä, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 5, § 6, § 7, § 12, § 13, § 14

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen
- kuntien yhteisen toimielimen päätöksestä sopimukseen osallinen kunta ja sen jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimusaika viranhaltijalain 37 §:ssä tarkoitettua irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kuitenkin kulua vasta 40 §:n 1 momentissa säädetyn irtisanomisajan päättymisestä. Sama koskee valitusaikaa silloin, kun 37 §:ssä tarkoitetun irtisanomista koskevan päätöksen on tehnyt valtuusto tai kuntalain 58 §:n 1 momentissa tarkoitettu kuntayhtymän toimielin.

Oikaisuvaatimus on toimitettava kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Espoon kaupungin viranhaltijoiden päätökset ovat nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa [Viranhaltijat | Dynasty tietopalvelu : Espoon kaupunki](https://espoo.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=official_handlers&id) (https://espoo.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=official_handlers&id) Verkkopalvelussa on myös päätöksen julkaisupäivä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 24 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään on kasvun ja oppimisen lautakunta.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Käyntiosoite: Siltakatu 11, Kauppakeskus Entresse, kolmas kerros
Virka-aika: ma-pe 10.00 - 15.45
Postiosoite: Espoon kirjaamo, PL 1
02070 ESPOON KAUPUNKI
Sähköposti: kirjaamo@espoo.fi
Telekopio: +358-(0)9-816 22495
Vaihe: +358-(0)9-81621

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 16, § 17, § 18, § 19

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: Asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069
Faksi: 029 56 42079
Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi (Huom. korvaa sähköpostiosoite at @-merkillä)
Puhelinvaihte: 029 56 42000
Virasto-aika: ma - pe klo 8.00 - 16.15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#)